

IZHAJA VSAKI DAN

Indi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamežne štev. se prodajajo po 3 nov. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nov. (10 stot.). OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejemata Inseratni oddelek uprave "Edinosti". — Plačuje se izključno le upravi "Edinosti".

Jugoslovanski Božič.

Trst dne 24. dec. 1909.

Ne prihajamo tu morda s kakim tistimi znanimi „božičnimi“ člankov, v katerih se premlevajo od leta do leta iste fraze, ki mnogo govore in nič ne priovedujejo, ki niso druga nego kupertimentalnih fraz brez zrnca konkretne vsebine in brez vsake konkretno misli.

Dogodki zadnjih dni so nam potisnili pero v roko in nam dajajo snov za ta-le članek. Ti dogodki so zgodovinskega pomena in nam velevajo imperativno, da posvečamo letošnjemu političnemu Božiču poseben članek.

Božični prazniki! To so prazniki, ki vzbujajo v nas spomine na najlepšo dobo našega življenja, spomine na našo mladost. Ali tisti praznični vzduh, ki obveja te praznike, sili tudi na politična razmišljevanja.

A ravno tem razmišljevanjem je za nas letošnja intonacija drugačna nego je bila doslej. Doslej so bila naša politična božična razmotritvanja le tužne jeremijade in jugoslovenski listi so mogli govoriti za Božič svojim čitateljem le o krivicah, ki se nam gode, le o našem suženjstvu med drugimi narodi!

Letos je — hvala Bogu na tem — vendar drugače. Odkar se zavedamo svojega narodnega bitstva, je letos prvikrat, ko more Jugoslovenstvo o Božiču veseljimi nadami gledati v bodočnost: *v zavesti, da se bližajo h koncu dnevi najhujšega trpljenja njegovega.*

Dogodek, ki so se odigrali neposredno pred letošnjim Božičem, smemo smatrati kakor glasnike nove dobe, kakor oznanjevalec boljših dni našemu snavanju, našemu delu za bodočnost naroda.

In kaka velika spremembu kar hrkratu: presenetljivo in omamno. Kako tužna je bila slika našega položenja še pred dobrim tednom dneji! Na Hrvatskem strahovlada nasilnika Raucha in njegove pverzne družbe, na Koroškem divja gonja zbesne nemške druhali; v dunajskih visokih krogih popolno neumevanje dogodkov na našem jugu in zato tudi nezaupanje ako ne direktna zlohotnost proti vsemu našemu plemenu; v parlamentu, temu edinemu forumu, kjer moremo pred vsem sve-

tom povzdigati svoj glas za svoje pravo, za svoj obstanek, smo bili obsojeni v obnemoglost, potlačeni v jarm krutega germanskega nadvladja, *a pred dunajskimi porotniki so bili na delu klevetniki*, ne le da bi očnili sedanje legitime predstavitelje hrvatsko-srbskega naroda, marveč da bi osumničili vsa stremljenja tega naroda in s tem opravili vso politiko tlačenja *Jugoslovanov splet!*

Taka je bila slika še pred dobrim tednom dneji — tužna, obupna. Tužnim očesom, skrbjo v glavi in žalostjo v duši je zrlo Jugoslovenstvo na to sliko in iz tabora sovražnikov nam je donel na ušes huronski krik triumfa.

Ali, kakor da se je dogodil čudež: posijalo je svitlo solnce in slika se je mahoma spremenila.

Tudi parlament, tisti naš forum, kjer moremo glasno besedo craniti svoje pravo do življenja, ali o katerem se je zdelo, da je v zadnjih vzdihljehih je našel naenkrat sam v sebi toliko moči, da se je s sugestivno, iz sebe ven izšlo silo vzdramil iz hipnotičnega stanja in stresel s sebe bolzen, ki se je zdela neozdravljiva, ter je zaklical njim, ki so željno čakali na njegovo smrt: *Ne nočem umreti! Živeti hočem in zastonj ste se veseliti na bogato dedčino!*

Dejstva, da je v parlamentu onemogočena vsaka obstrukcija, se moramo veseliti v prvi vrsti mi Slovenci. Delaven parlament nam je v najbolje jamstvo proti nasilju Nemcev. A če bi kdo hotel trditi, da smo s tem nazrom v protislovju se svojim lastnim nastopanjem v bližnji minolosti v obrambo — obstrukcije, odgovarjam mu, da to ni res! *Le energija slovanske enote je prebila led, ki je držal parlament v okovih!*

Po sijajni zmagi hrvatsko-srbske koalicije pred dunajskimi porotniki se morejo tudi naši bratje v Banovini radovali letošnjega Božiča. *Tudi dnevi njihovega trpljenja se bližajo kraju.* Režim nasilstva in korupcije v Hrvatski se pripravlja na odhod. In onih 32 mučenikov, ki še vedno ječe v ječah zagrebškega sodnega stola — tudi oni se morejo veseliti letošnjega Božiča, ker jim javlja, da se bodo mogli skor veseliti zopet zlate svobode.

Nismo sanjači in nočemo se loviti

za utopijami, kajti grenke izkušnje trdega življenja so nam temeljito izgnale vsaki pretirani optimizem. Ali po vsem tem, kar se je dogodilo zadnje dneje, zdi se nam izključeno, da bi se povrnila zopet žalostna minolost. Glasom poročil, došlih nam z Dunaja, je dobila hrvatsko-srbska koalicija trdna zagotovila, *da se v Hrvatsko povrne ustavno življenje in da se vspostavijo normalne razmere.* Na narodu je sedaj, da neizprosno zahteva urešenje teh oblub. Ker ne smemo pozabiti, da narodi morajo graditi svojo bodočnost v prvi vrsti *iz sebe!*

Na vsaki način pa smemo reči: *odpira se pot do boljše bodočnosti!* Iz solz trpljenja mučenikov se poraja svoboda naroda. Perspektiva v bodočnost je prijazna in opravičeno pravimo: *letošnjega političnega Božiča se more ju-goslovenstvo veseliti v dobrih nadah!*

Glas iz Zagreba.

(Od odličnega hrvatskega prijatelja).

Zagreb, 23. dec.

(N.) „V ogoju se izkuša zlato“ — pravimo mi Hrvatje. Naše narodno poštene, naš ponos, naš karakter in naša včja so bili izkušeni v teh dveh letih več nego dovoli. Indanec se volni na svetoibici dueva žareče se zlato in jeklo. Zmagali smo!

Verjemite mi, slovenski bratje, na danasni nači zmagati se ne veselimo samo kakor Hrvatje, ampak kakor Jugoslovani.

Zmagali smo kakor taki, v si mi, ki se nazivljemo Hrvate, Srbe in Slovence. Vsi smo bili proglašeni za „veleizdajalce“; veleizdajalska je bila Ljubljana, ko je objokovala kri in živiljenje svojih mišadih mučenikov; „veleizdajalec“ Zagreb, ki ni mogel mirno prenašati jarma suženjkega, „veleizdajalska“ sta bila Sarajevo in Beliščad, ker je Srbin naglašal svoje arbitro. Še sedaj moremo uvidevati, kaj bi bili nadeli in naših krasnih dežel, če bi bila izbruhnila vojna! Ti jedna zemlja naša, ki nini mogla skozi stoletja pokrivati svojih livaž z zeleno travo zaradi tujšega kopita, — zopet si dobila novih mučenikov, novega semena... za pozno svobodo!

Ali genij našega naroda je zmagal. Spremljal je in dovel naš narod do prista našči miru, ravno v času, ko veseljni svet praznuje spomin na sveto potovanje treh kraljev v Betlehem. Tudi nam se je porodil Božič in prinesel nam je upanja in opomina. Upajmo torej in delajmo naprej po zlatih naših krvave in zkušnje!

Morda zato, ker primorski Slovenci in Hrvatje bijejo najhujši boj proti silnim sovražnikom za svoj obstanek, so znali ravno

kakor pravijo plakati in „Edinost“, izvaja mnogo svetovznanih komadov z vso umetniško dovršenostjo. „Edinost“ poroča po vsaki predstavi o razprodani hiši in še več: za vsako predstavo se mora poslušati vzvišenega užitka željno občinstvo proč, kar je jasen dokaz, da imajo Slovenci premajhno gledališče. Predlagam zato, da bi naša kulturoljubna občina pomogla tudi temu. Predlagam, da se za vso to sezono naše itak že prazno gledališče Verdi s prosto kurjavo, razsvetljavo in ognegasci prepusti — slovenskemu „Dramatičnemu društvu“.

Vsi navzoči so pritrjevalno kimali z glavo in srkali čaj.

Suh onorevole Bujo je pritrdil, da je to občina Slovencem skoro dolžna; kajti tekom leta, ko je občina bogato subvencionirala gledališče Verdi za italijansko opero, so Slovenci molčali in davke plačevali. Vendar bi on predlagal, da se gledališče prepusti populoma Slovencem le za letošnjo sezono; želel bi pa v splošnem interesu, da bi se z drugo sezono menjaval kakor na primer v Ljubljani, dokler bi Slovencem ne sezidali lastnega gledališča na novih parcelah, ki jih mesto pridobi z zrušitvijo...

Misliti bi moralni tudi že tržaški Italijani, menil je onorevole Negrucci, „da si ustanovite svoj Teatro Stabile!“

Zivahnemu je pritrjeval onor. Bujo: Toda pri nas je to težko radi kritike. Naši umetniki ne prenašajo težke sodbe, a naši kritiki so strogi. Dobro bi bilo, da bi nam Slovenci, ki imajo obzirneje kritike, pri tem vsaj za prvi početek posodili enega izmej svojih...

Dr. Ujeda je obljubil to drage volje.

NAROČNINA ZNAŠA
za vse leta 24 K, po leta 12 K, 3 meseca 6 K; na na-ročje brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celo-
letno K 5:20, po leta 2:60.
Vsi dopisi naj se posiljajo na uredništvo lista. Nefranko-vani pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnina, oglase in reklamacije je posiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
koncerca lista „Edinost“. Natisnila tiskarna koncerca
lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841:652. TELEFON ŠL. 11-57.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

oni najpripravneje od vseh Slovencev boriti se z nimi Hrvati in Srbi za preganjanje in teplane naše pravice. Prihodnost bo znala ceniti veliko delo, ki je je izvršilo slovensko časopisjo v teh poslednjih dveh letih za slovensko-hrvatsko bratstvo! — Kajti vse bi bila zastonj, da ne bi bili zaali v teh teških časih delati doma, v narodnih vrstah, med katere se je daevno napolnilo strupa in obupa!

Ko je svojedobno narodna vlada šla na Danaj, da demisjonira, je nj. Veličanstvo sprejelo bana Pejačevića v enominutni avdijenciji! Ta enominutna konferenca bila je za naš vestnica vsega onega, kar je prihajalo nad našo domovino v dveh letih. Ali ker je naša vest bila čista, ker smo znali, da so le zlobni svetovlaci oklepetali našo vedno zvesti narod pred njega vladarem, šli smo v težki boj za Resnice! In zmagali smo: zmagali v prvi vrsti zato, ker je naša borba temeljila na nesebičnosti, na čistem domoljubiju, na čvrsti veri, da je v edinosti moč in zmaga. Prišla je glavna bitka. Ponudili smo jo svojim neprijateljem na carskem Danaju, da vendar enkrat čujejo tudi naši glas oni, ki so do sedaj poslušali samo naše sovražnike.

la prišlo je priznanje, podali so nam roko prijateljstva ravno oni, ki so prvi poklicani, da bi priznali zasluga naša zvestoba v minolosti in ki morajo skrbeti za to, da bo Jugoslovenstvo zadovoljno radi bodočnosti iste monarhije.

Božič 1909 nam je prinesel torej veliko zadovoljenje, ali tudi veliko breme odgovornosti. Zgodovina nam je ponudila dovolj izkušnje in nam veleva, da konečno prestopimo k resnemu, urejenemu, smotrenemu zidanju naše skupne in svobodnejše domovine, v kateri bodo za vselej omogočeni nizki in zavratni eksperimenti sovražnikov Slovanstva.

Proti zistemski germaniziranci.

Interpelacija drž. poslanca Matka Mandiča in tovarišev na ministra-predsednika.

Podpisani so se že večkrat in ob raznih prilikah pritoževali v tej visoki zbornicni proti umetniški germanizaciji vseh viših in nižjih uradov v vseh panogah državne uprave v Primorju in so mislili, da se osrednja vlsda vendar odloči storiti enkrat za vselej konec temu protiustavnemu in krivičnemu zistemom ter da bo ob spopolnjevanju mest pri posameznih uradih jemala obzira na specifičnost razmer in potreb Primorja in njegovega artohtonega prebivalstva. Toda prevarili so se. Zistem prezirajo, zdi se, da je ravno v zadnjem času zavel take dimenzije in postopa se tako, kakor da bi šlo za popolnoma nemško pokrajino, ki smatra za najvišji smoter, da ščiti in nastavlja same Nemce.

Ni zadostovalo, da se je vse urade uvedlo nemški kakor notranji jezik, ni zadostovalo, da se je na čelo skoro vseh uradov postavilo skoro same Nemce, ne poznavajoče

Oče župan je z vidnim zadovoljstvom poslušal svoje goste ter veselo pritrjeval vsakemu naklep. „Bravo, bravo“, je vskliknil, „slovenske paralelke na vseh naših šolah, trije slovenski otroški vrtci v mestu itd., kaj pravite k temu, onorevole Plamenica?“

Onorevole Plamenica mu je z molčajočo ginjenostjo stisnil roko.

Kramljali so se pozno v noč pri čaju o vseh drugih koristnih in potrebnih na-pravah, o pralnicah, kopališčih, razsvetljavi, o pokritih trgih... — V duhu je že stal Trst pred njimi ves prenovljen, poln harmonične lepote. Po širokih, snažnih ulicah hiteli so ljudje smehljajočih obravzov. Po senčnatih drevoredih in vrtovih igrala je mladina obeh narodnosti, kramljače sedaj v italijanskem, sedaj v slovenskem jeziku. O preveselih prilikah vihrale so s palač in hiš trikolore obeh narodnostej, vse brez — zamere.

Ve neštevilnih javnih pralnicah čebrnjajo naše vrle okolišanke-perice, hvalejajo to komodnost in prijetnost teh higijeničnih naprav...

Ko so se jeli poslavljati gostje od prijaznega gospodarja z gorkim rokotiskom in „Buone feste, amici!“ — so po ulicah že priceli svoje ponizo, zgodnje delovanje možakarji, ne oni „col beretto dello stato“, nego oni „col beretto della pubblica nettezza“.

Ko je drugi dan legla noč, Božična noč, na zemljo, žarelje je nebo nad mestom v čudnem lesku. V tem lesku pa je plaval angel božji z razprostrima rokama, v katerima je držal bel trak, ki je na njem žarel zlat napis: „Pax Tergestinis!“

Uta.

PODLISTEK

Pax Tergestinis!

(Božična vizija.)

„Trieste sarà italiana e slava, e non dispero, che venga il tempo, in cui potremo incontrarci.“

Ko so se po letošnji zadnji seji mestega sveta naši očetje razhajali, došel je na zadnji stopnici magistrata župan našega onorevole dra. Ujeda, prijel ga mehko pod pazduho in ga povabil s sabo na čaj. Temu povabilu odzval se je še dr. Plamenica, nekaj socialističnih in skor vši liberalni mestni očetje. Složno so korakali po izhajenem mestnem tlaku, pomenkovale se o negotovem vremenu, o predpraznični draginji na trgu, o pomanjkanju rib itd., dokler niso dosegli do gostoljubnega doma očeta župana. Ko so stopili v bogato opremljeni in prijazni salon, puhteli jim je že iz srebrnih čašic prijetetu vončaja naproti. Ko so se potaknili po divanah in foteljih ter potisnili vsak svoj biskvit v svojo čašico, povzel je oče župan besedo ter je prisrčno pozdravil svoje izbrane goste, in izrazil svojo iskrenost do vseh navzočih, pri čemer je posebno ljubezni pogledal onorevole dra. Ujeda in Plamenico, med katera je po svojem prepriznamenogovoru sedel ter

deželnega jezika, ne, vse to ni bilo zadosti, ampak se je začelo tudi nižja mesta spoponjavati po močnosti z Nemci. Če pa takoj nih ni bilo v statusu dotednih oblasti, skušalo se jih je privabiti semkaj iz raznih drugih severnih pokrajin, kakor se je to ponovno skrivilo pri finančnih, a posebno pri političnih oblastnijah in pri državnih zelenicah.

Finančno ravnateljstvo, finančna prokura, poštno ravnateljstvo, redarstveno ravnateljstvo, državna železnična, namestništvo, in drugi uradki kar mogočijo uradnikov, ki ne pozajmo ne slovenskega, ne hrvatskega jezika in ki s posmehom podijo proč s ranke, aki se držejo občevati z njimi v uradu v hrvatskem ali slovenskem jeziku, dočim morajo hrvatske ali slovenske uloge čakati najprej na nemški prevod, a ravno tako tudi dotedna neneška rešitev na prevod na jezik odnosne vloge. Dotedni uradniki prelagatelji dobivajo nagrade, ki jih morajo seveda nositi davkoplagačevalci, a rešitev odnošne vloge se zavlačuje ravno radi tege, kar jih referenti ne razumejo in ker jih ne morejo rešiti v dotednem jeziku. Radi tega je redno poslovanje otežkočeno in zaostaja. Ob spoponjevanju posamičnih mest se di, da se dotedne oblastnije ne osrečajo prav nič na jezikovno sposobnost, ampak da se daja prednost osebam, ki jim niso čisto nič zunesne deželne razmere, a še manje potrebe in jezik prebivalstva.

Temu sistemtu se je začelo od nekaj časa sem odpirati pot posebno živahnemu na političnih oblastnijah v Primorju.

Razmere, ki vladajo danes na c. kr. namestništvu, dale so politični upravi pečat osebuega favoritizma na korist raznim nemškim baronom, grefom in sploh plemenitašem, a to na škodo domačega, avtohtonega in v vsakem obziru daleko bolj sposobnega uradništva. —

Vsakkratni nemški aristokrati prihajajo v naše Primorje, prerezajo vsa naša mesta, avanzirajo hitro in se s tem pripravljajo na včasna mesta in na bolj uenosno karijero. Dobra in početna uprava, to je pusta fraza raznih naših primorskikh centralnih uradov, dočim je protekcija napram uradnikom-aristokratom njih deviza.

Da se nam ne poreče, da samo kritiziramo ter da ne navajamo konkretnih podatkov, naj služi v dokaz naših trditev sledenjih predstojnika naših oblastnij, pri katerih, reklo bi se, začenja človek biti človek še le s plemenitašem.

Predsednik politične oblasti za Primorje, katero sleduje obseg po veliki večini prebivalstvo hrvatskega, oziroma slovenskega jezika, občuje še danes z vsemi Slovani, ki prihajajo z njim v dotiku, v nemškem jeziku, dočim se je precej gladko naučil laškega jezika.

Ta sistem, zdi se, da se namenava razširiti na vse politični aparati. Pred nekaj časa smo opazili, kako je koncipist princ L. presekčil kar na enkrat 10 drugih tovarisev, ki so po službi bili starejši in veliko bili sposobni ter je isti bil odpodian v ministerstvu trgovine. Po njem je prišla vrata na barona K., ki je šel na ministerstvo poljedelstva, a sledenjih, pred nekaj meseci, baron B., katerega je knez Hohološki poslal na isto ministerstvo. Dan 28. maja leta 1908 so prišle nekatere nemške novine vest, da je gospod knez poslal spet nekoga svojih aristokratov, to je barona B., iz Pule k c. kr. najvišjemu upravnemu sodišču.

Ni potrebno, da nadaljujemo z jednakimi primerimi. Zahtevalo se je izrecno, naj se v najvišji upravi sodišče odpola uradnika perfektno pozavajajočega delževalce jezika v Primorju v besedi in pisavi, torej tudi hrvatski in slovenski, a baron B. nima niti pojma niti o slovenščini, niti o hrvaščini. Od vseh gori omenjenih aristokratov zna edini baron K. spregovoriti za silo par slovenskih besed, dočim vse ostali ne znajo zinjiti niti slovenski niti hrvatski.

A kje so naši domači uradniki, oni, ki so za Primorje usposobljeni, poznavajoči razmere, potrebe in jezike dežel? Kaj se dogaja z njimi? Mari niso tudi oni zmožni, da vse po turnusu avansirajo in da bi se tudi nih pozivajo v razna ministerstva, kjer dotedni referenti morajo, ali bi vsej morali biti veliki slovenščine in hrvaščine? V zadnjem času se je zoper sprejelo v politično službo pri c. kr. namestništvu v Tratu 4 nove konceptne uradnike, ki ne pozajmo nobenega deželnega jezika. Temu nasproti pri storju dejstvo, da kadar se podpisani pritožujejo, češ, da politični uradniki ne pozajmo jezika ljudstva, se ju vedno in vedno predbacivajo, da se hrvatsko-slovenska mladina premalo posvečuje politični struki.

Ali se pa more zahtevati od te mladine in se jo siliti, da se loti te službe, ko živi že naprej v zaveti, da se slovenski uradniki zapostavljajo za tujo, ki niso ne strokovno, ne jezikovno tako kvalificirani?

Kako čudo torej, če se slovenska mladina odtegne od te službe, kako čudo, sko se v slovecko-hrvatskem narodu ugublja vsako zaupanje v nepričaranost take uprave!

Z ozirom na gori navedeno si usojojo podpisani staviti na Njegovo prevzetenost gospoda ministra-predsednika sledenja vprašanja:

1) Ali mu je znano, da se ter denca generalizacije vseh pokrajinskih osrednjih uradov v Primorju dan za danovom štiri in se to generalizacije praktično izvaja na veliko škodo same uprave in primorskoga prebivalstva?

2) Ali je Njegova Prevzetenost pripravljena načiniti vsem osrednjim pokrajinam kakor ravno potovanje po tujih deželah. Potrdom, da se naj odšteje ob spoponjanju s seboj rimski mladeniči, ki so se pripravljali Gregorčiča, njenega najljutješega nasprotnika, ter je istotno znano, da se je slovenska manjšina obrnila na dr. Gregorčiča s pozivom naj predpira to akcijo. Gregorčič je to odbil, kakor je odbil zvezo ponudeno mu od po načelih sorodne mu italijanske ljudi stranke. Zvez je ostal nenaravnih zvez s Pajerjem ter na vso moč delal na to, da je bil poslednji imenovan deželni glavarjem. Na noči imeli posila s slovensko manjšino, sorodno mu po kriji, ne z italijansko manjšino, sorodno mu po načelih. Nj-ova osebna politika mu ostaja i nadalje vodnica. Pod slabimi avancijami se torej otvarajo vrata našega dežela, zbera dan 27. t. m. in to vsele osebne trme voditelja slov. ljudske stranke. Zato pa bo za poselice edgovoren le on. Žalibog, da bo narod nosil vso škodo take nesrečne osebne politike.

D u a j, dan 15. decembra 1909.

Razvoj prometnih sredstev: ceste, plovba, pošte, železnice, telegraf in telefon.

IV.

Rimljani, prvi graditelji cest. Rim zvezan z vsem svetom. Motivi potovanja.

Kolikor nam je znano iz zgodovine, so bili Rimljani prvi narod na svetu, ki so gradili tlakovane ceste po deželi. Prebivalci stare Kartagine, hudi tekmovalci Rima, so pač imeli v svojem mesu tlakovane ceste, ali ne havale so pri mestnih vrach. Ravno tako ne najdemo nobenih ostalin ali zapiskov, da bi bili tlakovane ceste gradili preko svojih dežel Perzijanci, Grki ali Makedonci.

Veliki rimski cenzor Appius Claudius je bil tisti mož, ki je pravi oče in izumitelj današnjega cesarstva. Njegov velikansko zavojani sistem javnih zgradb priča s svojimi cestami do današnjih dni o slavi in moči starega Rima.

Temu možu, ki mu ima zahvaliti Rim svoj prvi vodovod, ima zahvaliti rimsko cesarstvo tudi svoje prvo strategično cesto, ki je vezala Rim z Kapu. Claudius je to pričel graditi leta 312 pred Kristom; zgodovina je dala tej cesti, ki se je ohranila do danes, ime Via Appia. Njegovi inicijativi je sledil kasnejši rimski senat. Obdal je Italijo z neštečo krasnih, solidnih, kakor za večno se zidnih cest in trdnjav. Ko se je država razširila preko italijanskih mej, so zanesli Rimljani te zgrade tudi v ostali svet. Ena najravnejših in najlepših cest današnjega Londona, Edgware Road s podaljškom Maida Vale, je ravnotak ostanek tega rimskega dela kakor današnje glavne ceste po Istri, Dalmaciji, Kranjski in Koroski.

Tako v gurnega, hitrega in varnega transporta, kakor ob rimskih časih, ne vidimo potem v Evropi prej nego ob pričetku minulega stoletja.

Pred vsem so delali Rimljani tako iz dejavnega interesa. Močna centralizacija vse uprave je zahtevala neprestano zvezo s srednjem državo. Uradniki, ki so šli na odzvane jim mesta, ali ki so potovali po analogu posebnih naročil, so se nahajali neprestano na potu. Noben višji uradnik ni dosegel svojega cilja, če ni služil prej v raznih provincah. Poleg tega je imel Rim velikanski vpliv celo na nezveznoje lokalne stvari oddaljenih krajev. Frigijski stočni fitez f Epiktet, rojen nekaj let po Kristu, pripoveduje o možu, ki je hotel postati župan v nekem majhjem mestu Krete. Mesta ni dosegel prej, dokler se ni oglasił osebno v Rimu. Odpisanci in zastopniki skor iz vseh delov sveta so dokali tod neprestano na avdijecu in direktive.

Ker je mogel vseko v tem ogromnem rimskem teritoriju, ki je segal od Škotske na Severni Angliji do pogorja Atlas v Afriki, in do Sirije v Mali Aziji, potovati brez vsake ovire in formalnosti, kamor je hotel, se je razvilo poleg uradnega promsta tudi potovanje zasebnikov v tako veliki meri. Podjetnik in obrtnik, ki je pogorel v eni provinci, je mogel poskuti svojo srečo v drugem delu države.

Ravno tako je bilo na potu vedno vse polno vojaštva, ki je menjavalo garnizije. Kjer je bilo rekrutov, preveč, so jih poslali tiste, kjer jih je nedostajalo. Ko so Rimljani leta 65 po Rimljani Kr. rabili močne vojske ob Dunavu, so nabirali za posadko vojake v Africi.

Največ interesu na krasno razvitetih cestah rimske države pa je imela brezvorna trgovina.

E-tora ne pozna dostenje primera za tako veliko ozemlje svobodne trgovine brez carine in podobnih naklad, kakor ga nudi rimska država. Enotnost prava, denarja, mera in utrije je vladala povsod. Najbrže že ob času je zoper sprejelo v politično službo pri c. kr. namestništvu v Tratu 4 nove konceptne uradnike, ki ne pozajmo nobenega deželnega jezika. Temu nasproti pri storju dejstvo, da kadar se podpisani pritožujejo, češ, da politični uradniki ne pozajmo jezika ljudstva, se ju vedno in vedno predbacivajo, da se hrvatsko-slovenska mladina premalo posvečuje politični struki.

Ali se pa more zahtevati od te mladine in se jo siliti, da se loti te službe, ko živi že naprej v zaveti, da se slovenski uradniki zapostavljajo za tujo, ki niso ne strokovno, ne jezikovno tako kvalificirani?

Kako čudo torej, če se slovenska mladina odtegne od te službe, kako čudo, sko se v slovecko-hrvatskem narodu ugublja vsako zaupanje v nepričaranost take uprave!

Z ozirom na gori navedeno si usojojo podpisani staviti na Njegovo prevzetenost gospoda ministra-predsednika sledenja vprašanja:

1) Ali mu je znano, da se ter denca generalizacije vseh pokrajinskih osrednjih uradov v Primorju dan za danovom štiri in se to generalizacije praktično izvaja na veliko škodo same uprave in primorskoga prebivalstva?

človeku toliko oči in ga toliko ne poučuje, glavarjem Slovenec ter da ni imela niti a proti temu, da naj se imenuje takim dr. Gregorčiča, njenega najljutješega nasprotnika ter je istotno znano, da se je slovenska manjšina obrnila na dr. Gregorčiča s pozivom naj predpira to akcijo. Gregorčič je to odbil, kakor je odbil zvezo ponudeno mu od po načelih sorodne mu italijanske ljudi stranke. Zvez je ostal nenaravnih zvez s Pajerjem ter na vso moč delal na to, da je bil poslednji imenovan deželni glavarjem. On noči imeli posila s slovensko manjšino, sorodno mu po kriji, ne z italijansko manjšino, sorodno mu po načelih. Nj-ova osebna politika mu ostaja i nadalje vodnica. Pod slabimi avancijami se torej otvarajo vrata našega dežela, zbera dan 27. t. m. in to vsele osebne trme voditelja slov. ljudske stranke. Zato pa bo za poselice edgovoren le on. Žalibog, da bo narod nosil vso škodo take nesrečne osebne politike.

Društvo za povzdigo tujškega prometa. Ustanovni občni zbor tega društva se je vrnil predstavljenim v dvorani trgovske zbornice. Navzoč je bil med drugimi tudi namestnik princa Hohenlohe.

Gospodje so razpravljali na dolgo in široko o predmetu in je bilo vse prav in lepo. Ali mi mislimo, da bo vse to le Sisifo delo, dokler bodo tržaški Italijani taki, kakorški so. Po eni strani vabišo v Trat tujce, a po drugi strani jih odganjajo s svojimi večimi neslanimi tiradami o italijansku Trat itd. in da jih vsekem ptaju — mesto da bi mu šli na roko z mejanordno postrežljivostjo — pod nos to italijanstvo. Potem bi moral gospodje tudi sicer skrbeti, da bi se tržaško ljudstvo malo pristojne vedlo napram tujcem. Kajti, tudi ne glede na narodno-politične momente, je vedenje večega dela Tržačanov napram tujcem tako, da je vse prej nego vabišivo. Če je ptujec n. pr. vprašal na ulici kakega takega citadina za kako informacijo v katrem neitalijanskem jekisu, ali morda celo tudi v slab italijančini, mu bo odpovedal, da je to način, da se na uslugo kakor je to navada drugod, ampak tuje se mu zdi smešen in predmetom za razne dovitje. — Tržačani naj si zapomijo: Gospodar, ki hoče vabiti goste v svojo hišo, mora biti pred vsem gostoljuben in prijazen napram gostom! Prvi pogoj torej za povzpajanje tujškega prometa bi bil, da začnejo gospodje z reformiranjem samih sebe — in da poskrbe za boljšo javno vsojo, ki vabi tujce tudi v druga mesta!

* Kralj Peter se je izrazil napram Spaljoviću zelo povoljno o izidu o procesu. Povzdarjal je, naj bi prizadevanje, da bi se popravila krivica, našlo v Srbiji primerno uraževanje.

* Vsi dunajski listi brez izjeme priznavajo, da je hrvatsko-arbska koalicija izvojevala zmagijo z mago, a ob enem da začne izid procesa veliko blamžo za Aehrenthal.

* Pred vsem so delali Rimljani tako iz dejavnosti listov, je naravnost neverjetno. Ti listi, ki so pred procesom, z malimi izjemanji, kar temovale medsebojno v posovanju Hrvatov in Srbov, temovajo sedaj istotako v izražanju simpatij Jugoslovanom.

* Da se hrvatski listi veseli tega izida, umetno je samo ob sebi.

Izjema v tem izira je edino Frankovo „Hrvatsko pravo“, ki kleveče tudi še nadalje. Naj le kleveče! Hrvatski narod da prav gotovo zasluženo placišo tudi temu hlapcu tujinstva in njegovim pomagačem.

* Najbolj blamiran Evropejec je danes na vseh način grafc Aehrenthal s svojimi diplomati. „Arbeiter Zeitung“ brije z Aehrenthalom morce, češ, da misli Aehrenthal podati na državnem pravništvu v Belegradu proti ponarejalcu dokumentov o vodbo radi goljufije!

Dnevne vesti.

Vesele praznike! — Na drugem mestu govorimo o političnem Božiču nas Jugoslovanov. In kakor tam pozdravljamo javljajočo se zarjo boljih dni na obzoru izmučenega roda Jugoslovanov, tako želimo tu posamični rodbini, posamičenemu človeku v rodu našemu, srečen Božič; da bi v sreči vseh zavladal blagi mir, da bi vsi v blagoglasju preživel te lepe praznike!

Vsem rojakom torej bodi v delež: srečen Božič!

Gorica. — Z izvilitvijo Fraza Zlobca v splošni kuriji, je naš deželni zbor popolnjen. Tudi ta volitev je prinesla zmago Gregorčičevi stranki, ki bo raspolsala v dež. zboru z 9 mandati. Istotako šterilo mandator je pripalo italijanski liberalni stranki; italijanska ljudska stranka je obranila s 6 mandati svoje posetno stanje, dočim se vračajo podanci, ki so v prejšnjem zasedanju bili zedinjeni v „Slovenskem klubu“ decimirani v zbornico. Njih število je padlo od 9 na 5. Pajer-Gregorčičeva zvezra je teraj pridobil štiri mandate ter zavzpola v zelo 18 mandator na 20. Vzakdo bi moral mislit, da bo Pajer-Gregorčičeva zvezra, zadovoljivši se s doseženim veščom, svojo moč uporabilna smernica.

E-tora ne pozna dostenje primera za tako veliko ozemlje svobodne trgovine brez carine in podobnih naklad, kakor ga nudi rimska država. Enotnost prava, denarja, mera in utrije je vladala povsod. Najbrže že ob času je zoper sprejelo v politično službo pri c. kr. namestništvu v Tratu 4 nove konceptne uradnike, ki ne pozajmo nobenega deželnega jezika. Temu nasproti pri storju dejstvo, da kadar se podpisani pritožujejo, češ, da politični uradniki ne pozajmo jezika ljudstva, se ju vedno in vedno predbacivajo, da se hrvatsko-slovenska mladina premalo posvečuje politični struki.

Največ interesu na krasno razvitetih cestah rimske države pa je imela brezvorna trgovina. E-tora ne pozna dostenje primera za tako veliko ozemlje svobodne trgovine brez carine in podobnih naklad, kakor ga nudi rimska država. Enotnost prava, denarja, mera in utrije je vladala povsod. Najbrže že ob času je zoper sprejelo v politično službo pri c. kr. namestništvu v Tratu 4 nove konceptne uradnike, ki ne pozajmo nobenega deželnega jezika. Temu nasproti pri storju dejstvo, da kadar se podpisani pritožujejo, češ, da politični uradniki ne pozajmo jezika ljudstva, se ju ved

Zveza jugoslov. železničarjev. Vabimo vse tovariše, da se vdeleže gotovo važnega shoda, ki se bo vršil v sredo, dne 29. decembra 1909 v Sokolovi dvorani „Narodnega Doma“ v Trstu ob 8 uri zvečer.

Dnevni red: 1. Poročanje o stvari dnevnike stanarie; 2. Državljanska doklada za delavo; 3. Proviziski statut južne železnice. 4. Slučajnosti.

Vsi do zadnjega na shod! Odbor.

Narodni gostom priporočamo, naj vplivajo na naše gostilničarje, da se vdeleže se stanke, ki se bo vršil v ponedeljek, dne 27. t. m., ob 2. uri popoldne v ulici Stadion 19/I, ter občaega zborna zadruga gostilničarjev, dne 30. t. m. ter da glasujejo kompaktno za kandidate, ki jih pravočasno proglaši odber slovenskih gostilničarjev v Trstu.

Trgovine jestvin bodo jutri dne 26. od 8. ure do 11. predpoludne odprte. Toliko na znanje našim trgovcem in slov. občinstvu.

Akademični ples. Vsem je še v spominu ta ples, ki so ga lani prvič prizeli naši akademiki. Splošna sodba se je glasila, da je bila ta prizede ena najlegantnejših v Trstu. Tudi letos se je odločilo akad. fer. društvo „Balkan“, da prizedi akademični ples in natančno 22. januarja 1910. Prizakovati je, da bo enako lepo vapel, kakor lani, a ne le lepsi, in da ga tržaško slovensko meščanstvo poseti v obilnem številu. Saj vodi pri tem naši akademiki piemnit namen, da bi pomagali svojim tovarišem, ki se morajo daleč od domovine, v tujih, neprisniznih mestih truditi, da dovršuje čimprej svoje študije in posvetijo potem svoje moči narodu. Zato je tudi ves čti dohodek plesa namenjen društvenemu podpornemu skladu, ki je že marsikateremu tržaškemu akademiku pritekel v silo in potrebi na pomoč. Z ozirom na to je upst, da letosni ples prekosil lanjskega moralno in materialno.

Vabila so že dotiskana in se pričnejo razpotiliti prihodnje dni.

Ljudska predavanja v Trstu in okolici. V ponedeljek 27. in v torek 28. decembra se bo vršilo v „Sokolovi dvorani Nar. doma“ predavanje: „Človekov postanek in razvoj“. Predaval bo medicinac g. Mirko Černič iz Dunaja. Predavanje bo ilustrovano s sklopičnimi slikami. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Vstopnina 30 stot. — Vstop je dovoljen samo odraslim!

Predmet, ki ga bo gosp. predavatelj ob delaval izključno z znanstvenega stališča, mora zanimati vsakogar, ki se hoče poučiti o postanku posamežnega človeka, ki je podlagal postanku človeštva.

Akad. fer. dr. „Balkan“ in „Učitelj. dr.

Silvestrov večer tržaškega „Sokola“. — Naš „Sokol“ pridi, kakor vsako leto, tudi letos svoj tradicionalni „Silvestrov večer“. O prjeti zabavi, ki se bo nudila vsem onim, ki pridejo na večer v veliko dvorano „Narodnega doma“, ni potreba da govorimo, ker je obiskovalcem sokolskih prizetev, posebno še vsoletnega „Silvestrovega večera“, predobro znano, kako prizne in neprizne so te prizetve.

Ali letos bo še nekaj posebnega. Moči prve vrste vprizora noviteto domačega našega nadebudnega skladatelja Mirk : opera: „Parlement v doveti deželi“. Poleg krasnega petja vsebuje ta „opera“ tudi izbornno vspelo satiro. Kdor se hoče od srca smejeti, kar pride nai. Spremlja bo opera godba pešpolka št. 97, ki bo izvajala tudi druge točke.

Torej za zadnji dan leta ve vsakdo, kam naj ga vodi pot, da v veseljem krogu da slovo staremu in prestopi v novo leto.

Narodne pesmice v tržaški okolici, ki so se že več let proglašale vsakega predpusta, izostanejo za letos, ker se skladatelji, ki so bili dosedaj naklonjeni tej ideji, letos niso odzvali pozivu društva „Slava“ in „Velešila“. Ni nam treba še posebej povdarjati pomara, ki ga imajo te narodne pesmice za narodno probuo. Saj je njih namen preprečati, da bi naša mladina prepevala italijanske canzonette. Perski društvi sta radi žrtvovali čas in trud, ali, da se gospodje skladatelji nočejo žrtvovati, da bi napravili eno borno pesmico, društvi ne moreta pomagati.

Pozivljamo zato naše skladatelje že danes, da pripravijo o priiliki kaj primernega, da se bodo mogli k letu odzvati našemu pozivu.

Sv. Jakobška mladina se vabi tem potom na posvetovanje, ki bo jutri v nedeljo 26. t. m. ob 2. uri pop. v prostorih podraznice N. D. O. pri sv. Jakobu (Campi S. Giacomo 5. I.) Dnevni red: Št. Jakobška mladina in predpust 1910.

Tržaška mala kronika.

Lepa ljubezen med sestro in bratom! Karol in Viktorija Križman, prvi težak, star 18, druga stara 15 in pol leta, brat in sestra, sta stanovala skupaj pri roditeljih v ulici Concordia št. 7. Viktorija ima že, — čeprav stara še le 15 in pol leta — kakor je to dan danes v modi, svojega ljubčeka, 18-letnega težaka Viktorja Velikonja, ki stanuje v Gor. Kjarboli št. 160 — in prihaja vsak dan na kosilo k Križmanovi rodbini.

Iz neznanih vzrokov je Karol že večkrat pretepel svojo sestro Viktorijo. To je storil tudi predvčerj zjutraj. Silino jo je vdari s pestjo po glavi. Sestra ni resigrala, ali takoj je odšla z doma in se povrnila še le nekoliko ur pozneje. Okoli 11. ure je, kakor navadno, prišel na kosilo tudi Velikona in Križmanova mu je povedala, da jo je brat zopet tepel.

Pozvala ga je, naj kupi revolver in ustreli brata, in ako ne bi hotel on storiti tega, naj izroči revolver njej in ona da že posveti bratu. Velikona je v resnici kapil revolver in okoli 6.30 zvečer omenjenega dne se je vrnil v Križmanovo hišo. Pozval je Karla, naj mu pove, zakaj da je pretepel sestro. Prišlo je radi tega do prekanka in konec je bil, da je Velikona dvakrat ustrelil v Karla Križmana. Po prvem strelu je mati Ivana Križman, da bi branila svojega sina, z roko za grabilas za cev revolverja, da bi tako odvrnila strel, a krogla jo je zadela v levo roko. Med tem je Velikona naglo zbežal.

Karlo Križman je šel nato ovadit dogodek na policijo.

V četrtek ob 10.30 zvečer je policija sretala Velikono na njegovem stanovanju. Rekel je, da je vrgel revolver na železnički tir v ulici Ponciana, ki ga pa niso našli. Ko je Viktorija Križman slišala, da je ljubček aretiran, se je sama prijavila na komisariat pri Sr. Jakobu.

Ko so ju zaslišali, so oba, Velikono in Viktorijo Križman odvedli v zapor v ulici Tgor.

Nekatere osebe, ki so videli dogodek, izjavljajo soglasno, da je Velikona, ko je sprožil strel, meril v strop in ne v Križmana, in sam je izjavil, da je streljal le z namenom, da bi ostrail Križmana.

Umrl je sinčič ob 8. uri v bolnišnici Železnični čuvaj Jos. Jež, o katerem smo včeraj poročali, da ga je blizu ročoljskega tunela povoci vlak.

Loterijske številke, izžrebane dne 24. decembra:

Gradec	28	51	1	15	5
Dunaj	10	80	88	87	76

Koledar in vreme. — Danes: Božič. Rojstvo Gospodovo. — Jutri: Štefan prvi muč.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 14° Cel. — Vreme včeraj: deževno.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno s posamičnimi padavini. Zmerni vetrovi. Temperatura mila. V začetku slab, potem bolje.

Naše gledališče.

Ta dve prazniki bomo imeli na našem odru zopet dve zanimivi predstavi.

Danes, na božični dan, se bo predstavljala narodna igra — nadaljevanje Govekarjevih Rokovnjačev.

LEGIJONARJI, katerih dejanje je povzeto iz Napoleonovih časov; igra je polna najlepših in pestrih prizorov iz narodnega in dijaskoga življenja. Glavno ulogo igra gost gosp. Verovšek; v tej ulogi se je do sedaj še zmerom odlikoval in je napravil iz nje res resničen naroden tip.

Začetek ob 6. uri zvečer. Jutri, na sv. Štefana bo repriza slavne, svetovnoznanje Isenove drame

NORA

ki je dosegla pri nas ob svoji primjeri najlepši uspeh, z bog klasične lepote se je udomačila na vseh svetovnih odribih; kdor jo je videl, videti jo želi še večkrat — tako deluje na človeško dušo. Zato je prizakovati, da se občinstvo odzove na obe predstavi v čim večjem številu.

Začetek ob 7.30 uri zvečer.

Jutri, na sv. Štefana bo repriza slavne, svetovnoznanje Isenove drame

NORA

ki je dosegla pri nas ob svoji primjeri najlepši uspeh, z bog klasične lepote se je udomačila na vseh svetovnih odribih; kdor jo je videl, videti jo želi še večkrat — tako deluje na človeško dušo. Zato je prizakovati, da se občinstvo odzove na obe predstavi v čim večjem številu.

Začetek ob 7.30 uri zvečer.

Jutri, na sv. Štefana bo repriza slavne, svetovnoznanje Isenove drame

NORA

ki je dosegla pri nas ob svoji primjeri najlepši uspeh, z bog klasične lepote se je udomačila na vseh svetovnih odribih; kdor jo je videl, videti jo želi še večkrat — tako deluje na človeško dušo. Zato je prizakovati, da se občinstvo odzove na obe predstavi v čim večjem številu.

Začetek ob 7.30 uri zvečer.

Jutri, na sv. Štefana bo repriza slavne, svetovnoznanje Isenove drame

NORA

ki je dosegla pri nas ob svoji primjeri najlepši uspeh, z bog klasične lepote se je udomačila na vseh svetovnih odribih; kdor jo je videl, videti jo želi še večkrat — tako deluje na človeško dušo. Zato je prizakovati, da se občinstvo odzove na obe predstavi v čim večjem številu.

Začetek ob 7.30 uri zvečer.

Jutri, na sv. Štefana bo repriza slavne, svetovnoznanje Isenove drame

NORA

ki je dosegla pri nas ob svoji primjeri najlepši uspeh, z bog klasične lepote se je udomačila na vseh svetovnih odribih; kdor jo je videl, videti jo želi še večkrat — tako deluje na človeško dušo. Zato je prizakovati, da se občinstvo odzove na obe predstavi v čim večjem številu.

Začetek ob 7.30 uri zvečer.

Jutri, na sv. Štefana bo repriza slavne, svetovnoznanje Isenove drame

NORA

ki je dosegla pri nas ob svoji primjeri najlepši uspeh, z bog klasične lepote se je udomačila na vseh svetovnih odribih; kdor jo je videl, videti jo želi še večkrat — tako deluje na človeško dušo. Zato je prizakovati, da se občinstvo odzove na obe predstavi v čim večjem številu.

Začetek ob 7.30 uri zvečer.

Jutri, na sv. Štefana bo repriza slavne, svetovnoznanje Isenove drame

NORA

ki je dosegla pri nas ob svoji primjeri najlepši uspeh, z bog klasične lepote se je udomačila na vseh svetovnih odribih; kdor jo je videl, videti jo želi še večkrat — tako deluje na človeško dušo. Zato je prizakovati, da se občinstvo odzove na obe predstavi v čim večjem številu.

Začetek ob 7.30 uri zvečer.

Jutri, na sv. Štefana bo repriza slavne, svetovnoznanje Isenove drame

NORA

ki je dosegla pri nas ob svoji primjeri najlepši uspeh, z bog klasične lepote se je udomačila na vseh svetovnih odribih; kdor jo je videl, videti jo želi še večkrat — tako deluje na človeško dušo. Zato je prizakovati, da se občinstvo odzove na obe predstavi v čim večjem številu.

Začetek ob 7.30 uri zvečer.

Jutri, na sv. Štefana bo repriza slavne, svetovnoznanje Isenove drame

NORA

ki je dosegla pri nas ob svoji primjeri najlepši uspeh, z bog klasične lepote se je udomačila na vseh svetovnih odribih; kdor jo je videl, videti jo želi še večkrat — tako deluje na človeško dušo. Zato je prizakovati, da se občinstvo odzove na obe predstavi v čim večjem številu.

Začetek ob 7.30 uri zvečer.

Jutri, na sv. Štefana bo repriza slavne, svetovnoznanje Isenove drame

NORA

ki je dosegla pri nas ob svoji primjeri najlepši uspeh, z bog klasične lepote se je udomačila na vseh svetovnih odribih; kdor jo je videl, videti jo želi še večkrat — tako deluje na človeško dušo. Zato je prizakovati, da se občinstvo odzove na obe predstavi v čim večjem številu.

Začetek ob 7.30 uri zvečer.

Jutri, na sv. Štefana bo repriza slavne, svetovnoznanje Isenove drame

NORA

ki je dosegla pri nas ob svoji primjeri najlepši uspeh, z bog klasične lepote se je udomačila na vseh svetovnih odribih; kdor jo je videl, videti jo želi še večkrat — tako deluje na človeško dušo. Zato je prizakovati, da se občinstvo odzove na obe predstavi v čim večjem številu.

Začetek ob 7.30 uri zvečer.

Jutri, na sv. Štefana bo repriza slavne, svetovnoznanje Isenove drame

NORA

ki je dosegla pri nas ob svoji primjeri najlepši uspeh, z bog

RIHARD NOVAK & C.
Pekarna in slaščičarna s prodajo moke
TRST - ULICA FARNETO št. 13
Specijaliteta: Blškotini
Ob priliki prazn. „Vseh Svetih“ - FAVE - iz mandeljnove po K 240
kilogram. ☐☐

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA :: FRAN LAMPE
Prodaja svežega kruha 4-krat na dan. - Postrežba točna in na dom.

Kislo zelje repa s Kranjske

v vseh letnih dobah v zalogi
Josipa Dolčič, Trst
ulica Sorgente 7. - Telef. 1465.

Prilika! Prilika!
v prodajalnici izgotovljen, oblek in krojačnici
M. FARCHI, TRST
ulica Giacinto Gallina 8 (ex ul. Legna)
površnikov, paletot in hlač. - Najfineje blago. Cene čudovito nizke.
Pozor na naslov.

VINO istrsko, najboljše vrste,
naročiti je le pri tvrdki
Václav O. Valeš
Pazin (Istra) - Zmerne cene. - Vzorci zaston. Trgovci z vinom na veliko dobijo popustka.

Specijal. gumij. predmetov
Elastične nogovice, kilni pasi, pasi, irigatorji, sponzorji, gume, rjave, cevi za vino, vodo in plin, ovata. — Prodaja in poprava gum. predmetov.
Higijenični predmeti CENE ZMERNE. ~~~ CENE ZMERNE Federico Steindler, Acquedotto 14.

Antonio Alberti
Trst, ulica Ponziana 665
Izdelovanje in barvanje kožuhovine.

Zaloga in bogata izbera vsakovrstnih kožuhovin. — Prevzema naročbe in vsako popravljanje. — Čisti in pere vsako vrst kožuhovevine.

LIEKARNA U PAZINU
Vsi oni bolniki ki nimajo slasti do jedi, oni, ki trpe na slab prebavlj. zapiranju, žgavicu, na biranju prekmernih klinov v želodcu, glavobolu in krku, ozdravlju, ako pijejo izvrstne želodčne kapljice lekarne sv. Cirila in Metodija v Pazinu ter postanejo zopet jaki in svezi. Cene 6 steklenic K 2.60 12 " 4.80

VSEM ONIM, ki trpe na kašljnu, plučne, ma katarni, težkemu dihanju, slabosti in bleščici, priporoča se izlasti

Olje od polenovke pripravljeno z železom.

Isto je tako dobro ustavljeno, da ga ramore piti tudi najzdraviji bolnik. — Cena steklenic K 2. — Posebno priporočljivo za male otroke, blede, slabokrvne. — Vsa navedeni zdravili se same v lekarini.

Sv. Cirila in Metoda v Pazinu (ISTRA) tor se poslje po poštem povzet ali pa proti predplačilu. — Navodilo za uporabo je priloženo saki steklenici.

Ista lekarna priporoča svoje leke kakor: švedske kapljice po K 1 in 2, mazilo proti kostobilju K 1. Železnato Kina-Vino K 160 itd.

Podpisana priporoča svojo dobroznamo gostilno **Pri stari breskvi** v ulici Belvedere št. 17, kjer tudi najboljši KRAŠKI TERAN istrsko črno in višavko belo vino. Domaća kulinija. Postrežba po vseki uri z mrzlimi in gorkimi jedili. Postrežba točna. — Cene zmerne.

Za obilen obisk se priporoča udana Jozipina Fišer, gostilničarka.

Rabič za streho vaših hiš.

Cterenit

ETERNIT TOVARNA LIUDEVITA

Glavno zastopstvo in zaloge V. JANAH in drug. Trst, Via Sanità 25

Veliki kinematograf BELVEDERE
TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

Od sobote 25. do pondeljka 27. decembra:
Zraven krasnega vsporeda se bo predstavljala velikanska dramatična novost
Za časa avstrijske vojne
Epizodij francosko-avstrijske vojne leta 1905.

Prvi sedeži 40 st., II. 20 stot. Otroci in mladi 10 stot.

„Nova klobučarna“ G. Doplicher
Klobuki iz klobučevine prvih tovarn. Specijaliteta: trdi angleški klobuki. Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST Corso št. 34.

Pijanost
Poskušaja s Poudre-Zenento-m so dopošljijo zaston. Nagnjenje do opojnih pijan zamore so za vedno uničiti. Sužni pijanosti se sedaj lahko rešijo proti svoji lastni volji. Iznašel so je neškodljiv praslek Poudre Zenento imenovan; jemlje se lahko, ter je pripraven za vsako starost. In spol, ter se pomesta v jedi in pijadi, ne da bi dotični za to vedel. Poudre Zenento je zajamčen kot neškodljivo sredstvo. Oni, ki imajo pijance bedisi v družini ali v krogu znancev, naj ne zamude zahtevati brezplačno poskušaj s Poudre Zenentom. Isto se postope v pisni. — Dopoljanje v nemškem jeziku. **POUDRE CENENTO Co.** 76, Wardour Street, London 271. Poština za pisma 25 stotink, za dopisnice 10 stotink.

Karl Babuder
Prodajalnica manifakturnega blaga - TRST - ulica Vincenco Bellini št. 11 (vogal S. Caterina)

Velika izbera potrebščin ... za zimsko sezono.
Fuštanji, Lawn-Tennis, perilo, pletenine, srajce, ovratniki, ovratnice, nogovice in rokovice, kakor tudi drobnih predmetov in moderni okraski.

Giacomo Monaro
urar in dragotinar v Trstu, ulica della Guardia 22
VELIKA IZBERA SREBRNIH IN ZLATIH PREDMETOV. — POPRAGE IN NAROČILA SE IZVRŠUJEJO PO NAJ-ZMERNEJHIH CENAH. Kupuje se zlato in srebro.

Pozor! M. LEVI Pozor!
Trst - Via delle Beccarie 22, vrata št. 13
Kupuje rabljeno pohištvo, ponoseno oblike in sivalne stroje. Pisati dopisnico. pride sam na dom.

Aleks. Rupnik & C.o - Trst
ulica Squero nuovo št. 11.
Zastopstva in glavna zaloge
najfinnejših vrst pšenične moke in krmnih Izdelkov
poznatega valjčnega milna

VINKO MAJDIČ-a v Kranju
Brzojavi: Aleks. Rupnik — Trst.

Zaloga moke prve vrste

Tovarna cevi in cementnih plošč, terakov, betona in artificijalnega kamna s zalogo cementa

Aristide Gualco - Trst
ulica San Servolo št. 2 Telefon 21-421

Popolne napeljave vode, plina in acetilena

ZALOGA vseh v to stroko

spadajočih predmetov.

SPECIALITETA: svetlike za ribarenje

potrjene od c. kr. namestništa.

Giuseppe Jesch

Trst, ulica Mass. o D'Aeglio 3 telefon 15-96

podružnica v Izoli (Piazza al Porte).

KLURGIČNO orodje, ortopedični aparati, Moderci, umetne roke in noge, berglj. klini pasi, elastični pasi in nogovice, elektroterapevtične priprave, aparati za inhalacijo.

SELAŠIČKE potrebščin za kirurščuna zdravje. Potrebščine in guma in nosorodnega blaga.

Giulio Redderßen

Trst, ulica Giosuē Carducci št. 23

TELEFON št. 813

Kirurščno orodje, ortopedični aparati, Moderci, umetne roke in noge, berglj. klini pasi, elastični pasi in nogovice, elektroterapevtične priprave, aparati za inhalacijo.

SELAŠIČKE potrebščin za kirurščuna zdravje. Potrebščine in guma in nosorodnega blaga.

KAVA IN SUHO SADJE

po vsakovrstnih cenah. — Vsake kakovosti. — Največja točnost. Razpoložja DAVIDE VERSOLATTI, Trst

— tudi poštne zavoge ulice Barriera vecchia +

BERNHARDT-a
plinove motorne napeljave za zrnati premog, koks, rjavi koks in druga cena kuriva

Najceneja gonična moč sedanjosti. Gonilo brez dima, duha in nevarnosti. Za tovarne, mline, električne centrale in vsako drugo obrt. — Stroški za kurivo 0.8-2 konjake moči na uro.

G. Bernhardt's Söhne - Dunaj
XII.2. Schönbrunnerstrasse 173/E

Zastopnik: LEOPOLD WEISS, TRST, ul. dell' Acque 5.

Tržaški Slovani leta 1848.

Predavanje g. prof. dr. F. Jlešiča

v Narodnem domu 12 XII/09.

Predaval sem že v tej dvorani o zgodovinskem predmetu. Danes je predmet mojega predavanja tudi zgodovinski, a moram obžalovati, da v Trstu in sploh na Primorskem Slovenci nimamo še „zgodovinskega društva“, ki naj bi preiskovalo našo domačo zgodovino. Zato se dogaja večkrat, da o nas tuji pišejo zgodovinske razprave, ki gotovo niso zanesljive.

Rad prihajam predaval med tržaške Slovence, katerih narodni in kulturni napredki sliči 1) na demokratizmu, 2) na sodelovanju vseh tržaških Slovanov.

Prva narodno - politična organizacija tržaških Slovanov se je porodila l. 1848, ko se je v *Tergesteu*, v srcu tržaškega mesta ustanovilo „Slavjansko društvo“. V dvorani, okrašeni z avstrijskimi in narodnimi zastavami, se je zbrala tedanja številna slovenska inteligencija na odru, okrašenem s cesarjevo sliko, sta govorila Čeh Vesely in pesnik Koseski, ki je postal tudi prvi predsednikom društva. Vsa slavnost ustanovitve se je končala s pevanjem cesarske pesni in himne „Hej Slovani“. Tako je bilo ustanovljeno prvo slovansko društvo v Trstu.

Oglejmo si splošne politične razmere, ki so takrat vladale v Avstriji in v Evropi sploh. Leta 1848. je iz Pariza prihromela revolucija, izbruhnila na Dunaju in se razširila po vsej Avstriji. Povsod je donel klic: Le vkljup, le vkljup za svobodo! Nemci so silili v Frankfurt, kjer je ravno začel zborovati nemški državni zbor, Madjari so silili v Budimpešto, Italijani pa so hrepeneli po svojem idealu: združena in neodvisna Italija.

Naravno, da se je tudi v Trstu začelo gibanje za svobodo. Nastale so demonstracije, ljudstvo se je podalo pred vladno palačo, pred palačo policijskega načelnika in pred škofovsko palačo, kjer je škofo, Slovenski Legat, demonstrante blagoslovil. Med demonstracijo so po vseh cerkvah zvonili zvonovi. Željni hrepenjenjem so tržaški Italijani gledali preko vode, kjer je v Benetkah počila revolucija. Italijansko-sardinško brodovje je takrat stalo pred Trstom in blokiralo luko. Avstrijski interesi so prišli v nevarnost; zato je oberst Lazaric-Lindarski organiziral četo slovenskih dobrovoljcev proti Italijanom.

V tem času je živilo v Trstu pravzaprav veliko število Slovanov, izlasti intelijentov, ki pa so po večini pripadali uradniškemu stanu. Naj imenujem par imen, n. pr.: Vesel-Koseski, svetniki Pavlež, Selak, Ivan Dolinar, ravnatelj učiteljišča Simon Rudmaš itd. Morda noben jugoslovansko mesto, razen Ljubljane, ni imelo toliko inteligence, ki pa se je malo brigala za Slovanstvo. Kaj je dalo povoda, da se je ta inteligencija vzdržala in si osnovala l. 1848. „Slavjansko društvo“? Oglejmo si nekoliko vzroke, ki so dovedli do ustavitev prve slovenske organizacije v Trstu!

V Trstu sta se takrat pojavili dve italijanski stranki. Prva je bila za to, naj Trst voli poslance na Dunaj, druga pa je pa zahtevala, naj pošlje Trst poslanke v velenemški državni zbor v Frankfurt, ker bi bilo to veliko v korist za trgovino. Ako bi se Trst priklopil Italiji, bi izgubil ves posmen kakor trgovsko mesto. Uničila bi ga Genova. Ta prepričanje je rodil trditev, da je Istra slovenska dežela in potem takem ne spada k Italiji. Razun tega se je slava bana Jelačića, ki je ukrotil upor na Dunaju, razširila po vsej Avstriji in vzbudila tudi med tržaškimi Slovani navdušenje. Ti dve okolnosti torej, prepričali italijan, strank ter slava Jelačića sta rodili v Trstu prvo slovensko organizacijo.

Morda so ugodno uplivali tudi vladni krog, zlasti oziroma na to, da so bili Slovani tedaj močna opora Avstrije, skratka: l. novembra leta 1848 se je v Trstu ustanovilo „Slavjansko društvo“, kateremu je sprva predsedoval pesnik Vesel-Koseski, ki se je pa kmalu odpovedal. Sledil mu je Ivan Cerer, ki je tudi odstopil. Predsedništvo so na to ponudili nekemu Čopiju, ki pa ni hotel vsprejeti; sledil mu je neki Keković, a društvo je v resnicu vodil ravnatelj učiteljišča Simon Rudmaš. Končno je bil izvoljen za predsednika Srb German Angelij. Kakor iz tega razvidno, ni bilo v društvu nobenega reda, ker ni imelo nikdar vstrejnega predsednika.

Prostoročje je imelo društvo sprva na državni meščanski šoli, pozneje v *Tergestu*. Členi so bili sami Slovani: uradniki, oficirji, duhovniki in tudi nekaj kmetov je

bilo. Društvo si je štelo v posebno čast, da ima med svojimi členi, katerih je bilo 200-300, tudi oficirjev.

Kake namene je imelo „Slavjansko društvo“? Prva točka je bila: pospeševanje izobraževanja avstrijskega Slovanstva. Vprašati se moramo: katera je? Morda onega na Češkem, Moravskem, ali v Slavoniji? Pričakovali bi istrskega ali tržaškega, ki nam je najbliže. A „Slavjansko društvo“ tega ni storilo; uvidelo ni, da se je treba v prvi vrsti ozirati na Trst in okolico, marveč seglo je takoj v daljavo. Naravno, da je moral izostati vsaki uspeh. Nadalje si je društvo postavilo nalogo, da bo gojilo zblževanje Slovanstva. To je bilo pravo polje, realna loka, kjer je bilo možno dosegiti vspehov. V programu je stala tudi točka: braniti ustavnost. Zelo lepo rečeno, a za „Slavjansko društvo“ to ni bilo. Taka naloga zahteva veliko moči in vpliva, take cilje, da lahko vspešno zasledovala zveza, recimo vseh avstrijskih slovenskih društev, ali pa mogočen političen faktor, n. pr. parlament; nikakor pa ne društvo tako skromnega obsega in moči, kakor je to bilo „Slavjansko društvo“. Doseglo ni se vedno ničesar konkretnega. Nadalje so tedanjii gospodje v društvo rekli: „Hčemo braniti enotnost Avstrije napram Italiji.“ Po šestih mesecih se je slednjic vsprijel v pravila točka: skrb za gmotno stanje in napredek tržaških Slovanov.

Kakor vidimo, je društvo zasledovalo kulturne in politične cilje, zlasti pa je bilo ponosno na svoj politični posmen. Ravno, ko so bila pravila potrjena, je cesar oktroiral (nekako usilil) ustavo, glasom katere so smela politična društva obstajati le, *ako ne motijo javnega reda*. Ko se je tedaj vršil občni zbor „Slavjanskega društva“, se ga je udeležilo le malo ljudi. Reklo se je, da je bilo temu krivo lepo vreme, a ni bilo tako. Ljudje niso prišli, ker so se bali. Strah jih je bilo pred policijo, ki bi tako zborovanje smatrala morda za motenje javnega miru, zato so ostali raje doma. In političnem smislu je društvo začelo hirati, vodilni krogi so uvideli vzlici svojemu ponosu, da je društvo tudi politično, potrebo sprememb pravil. S tem je tudi bilo društva konec.

Vprašati se moramo: so li imeli tržaški Slovani sredstva za politične namene? Z Ljubljano niso imeli nobene zvez, z Zagrebom še manje. Samo enkrat se je podala neka deputacija na Reko k banu Jelačiću, da mu izrazi svoje občudovanje. Kaj pa s Čehi? Kolikor znano, so se češki trgovci obrnili na „Slavjansko društvo“, naj bi jim poskrbelo čeških dopisnikov za trgovinske stvari. Ali je stvar imela vspeha, ne vem. Kako je bilo s parlamentom? Takrat je bližnjo okolico zastopal poslanec Anton Črné iz Tomaja, ki je v državnem zboru zelo radikalno nastopal proti graščakom. Odločno je zahteval, da se jim vzamejo stoletni privilegiji, *tlačiti kmeta*. V svojem radikalnem demokratizmu je Črné edini med slovenskimi poslanci glasoval proti razpustu parlamenta. „Slavjanskemu društvu“ Črneterov radikalizem ni bil všeč; iz strahu pred vladom se je balo stopiti z njim v zvezo.

Za veliko politiko se je društvo izkazalo popolnoma nesposobnim. Morda je doseglo doma kaj vspehov? Naj omenim par slučajev. Poveljnik neke ladje, je na zadnjem delu poleg državnih, avstrijskih razobesil tudi slovenske zastave. Takoj se je podal na ladjo policijski uradnik in ukazal zastavo odstraniti. Vlada je potem razglasila, da sme na zadnjem delu ladje vibrati samo avstrijska zastava. S to odredbo niso bili vsi zadovoljni, a kako stališče je zavzelo „Slavjansko društvo“? Reklo je, da se ne izplača prerekati se o tem, „bo že vlada prav naredila.“ Drugi slučaj: Ko je bila nevarnost, da se Istra priklopil Italiji, in se s tem poitalijanči, so se Lovranci izrekli za združenje z Rekom. V to svrhu so se obrnili na neko zagrebsko društvo; to je stvar naznailo v Ljubljano, od kjer so se obrnili na „Slavjansko društvo“ v Trstu. To pa je odgovorilo, „da ne kaže razpravljal o sprememb državnih mej.“ Vidimo, torej, da društvo absolutno ni umelo svoje naloge. Tudi ko se je snovalo ilirsko kraljestvo, „Slavjansko društvo“ ni uvidelo, kakega posmena bi bilo to za Jugoslovane. Bilo je popolnoma brezbrizno. Tako vidimo, da je bil vspeh v veliki, kakor tudi v malo politiki popolnoma negativen.

Kako je bilo s kulturnim delovanjem? Društvena čitalnica je štela okrog 30 časov.

(Dalej na VII. strani)

O. Rossit TRST, Ulica Nuova št. 5.

ZALOGA

MANUFAKTURNEGA BLAGA S PRODAJO NA DROBNO IN DEBELO
kakor tudi platna, perila, fuštanja, lawn-tennis, robcev, pletenin itd.

Cene da se ni bat konkurence.

Pošiljatve na deželo.

Uzorci zastonj in poštne prosti.

Prodajalica Vincenc-a Pibrouz

Trst, ulica Poste nuove štev. 3, Trst

VELIKA IZBERA HIŠNIH IN KUHNIJSKIH POTREBŠČIN.

Specijaliteta: posede iz aluminija. — Velika izbera predmetov, pripravnih za darove. □ □ □
Ledenice, kopanje itd. po Jezernih cenah.

Tvrđka A. TOSORATTI

TRST, ulica Malcanton štev. 6

in podružnica Piazza Gianbattista Vico št.
po Jezernih cenah

zefir angleških in narodnih tovaru.

Vsakovrstni perkal, zgotovljeno perilo in tkanine. Zavese, preproge, trliž, volna in žima za pernice, kakor tudi drobne predmete.

Predajalnica manufaktur. blaga

EDRICO DE Franceschi

TRST

ulica delle Poste 10 - vogli ul. Valdirivo

Velika izbera bombaževine, izdelanega moskega in ženskega perila in drob. predmetov po najzmernejših cenah

Najboljša češka tovarna.

Posteljno perje

po zmernih cenah.

1 kg sivega dobrega ogljenjene Kron K 2, boljšega K 2-40, prima belega K 2-80; belega K 4, belega puhatega K 5-10; 1 kg najfinjega, s nežnobalega ogljenjene K 6-40, K 8; 1 kg mehkega perja (puha) sivega K 6, 7; finega belega K 10; najfinjega prsnega puha K 12 od 5 kilogramov naprej, poštne prosti.

Narejene postelje.

iz gostonitnega rdečega, modrega in belega ali rumenega nankinga in pernice 180 cm dolga, 116 cm široka, skupno z dveimi 80 cm dolgimi in 58 cm širokimi zglnicami, napojenima z novimi svim, trpeznim in puhatim perjem K 16; polpuhatste K 20, puhatste K 24. — POŠUMEZNE PERNICE K 10, 12, 14 in 16; zglnnice K 8, 9, 10 in 12. — Postiljate po poštne prosti od K 12 naprej poštne prosti. Tudi se sme zamenjati ali vrnati. Za kar ne uga je pošlo de na razej. — Oblikovali ceniki zastonj. S. BENISCH v Deschenitz št. 765 Šumava Cechy

F. Hörmann, Trst

ulica Giosue Carducci 20, Trst

TELEFON 866.

Velika zalogal steklenih šip ter navadnih in dvojnih zrcal. Kristali vsake velikosti. Specijaliteta: stekleni ventilatorji. Posede za ribe. Zalogal okvirjev. Sprejme vsakovrstne poprave, prevlačenja s steklom, verande itd. Telefon 866.

Zalagatelj stavb, podjetnikov

zalagatelj stavb, podjetnikov

Slovenci in Slovani vseh dežel!

Kadar potujete skozi Trst, ali pridite v Trst, ne odpotujte, predno ste obiskali znano trgovinu „All' Alpinista“ TRST, Ulica vino ŠAN SEBRISTIANO štev. 7.

In vi, Čehi tu bivajoči, vedite, da lastnik te trgovine je rodom Čeh in govorí vaš lepi jezik. — Njegova trgovina ima vse potrebujoče za hribolazce in potovalec sploh.

Udani D. Arnstein.

Specijaliteta: usnjeni predmeti kakor na primer: kovčegi, torbice itd. poznane tovarne Franc Zeller na Dunaju. Predmeti pripravni za darila. — Nepremožljivi angleški gospodski tvozdni tovrat S. Frankenstein & Sons.

AMERIK. ZOBOZDRAVNIK

Dr. Leopold Mráček v Trstu, Corso 17

od 9-1, 3-6

od 9-1, 3-6

Plombe iz zlata, porcelana, srebra itd. vse po najmoder. metodah.

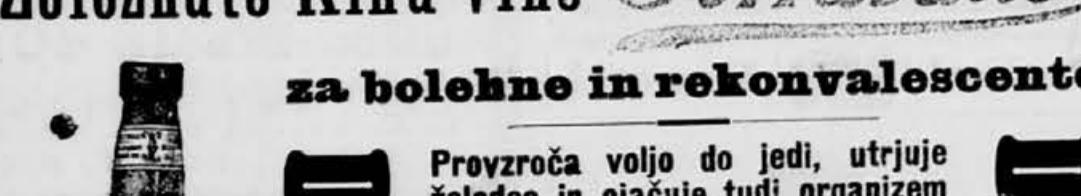
UMETNI ZOBI v zlatu, kavčku z ozobno ploščico ali brez nje po amerikan. sistemu in po lastni patentirani metodi. Krone na zobe iz zlata ali aluminija.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine. — Reguliranje slab zraslih zobov.

12-letna praksa na klinikah na Dunaju, Berolini, Lucernu in New-Yorku.

Železnato Kina-Vino *Serravalle*

za bolezne in rekonvalescente

Provzroča voljo do jedi, utruje želodec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslowečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po bolezni ojačiti.

Odlikovanje z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 6000 zdravniškimi spričevali.

Izhorni okus. — Izborni okus.

Lekarna Serravalle - Trst

Zivnostenská banka pro Čechy a Moravu -- (Obrtna banka za Češko in Moravsko)

Ustanovlo leto 1868.

Menjalnica: Via Nuova štev. 29.

Podružnica v Trstu.

Bančni

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

MIRODILNICA

E. Cociancich

Trst, ulica Ugo Foscolo
Filialka: ulica dell' Industria št. 668

TELEFON 19-6
Zaloge kraljonskih, em-izdelanih barv, posebna orname za čiščenje poda.
PRODAJA NA DROBNO IN DEBELO.

V dobroznani žganjarni

FERDINAND PEČENKO

v ulici Miramar št. 1

dobjo se vedno

pristne pijače I. vrste, kakor n. pr. žganje, sливовец in brinjevec

kakor tudi mrlje pijače

frambois, tamarindi in šemade.

Mirodilnica

Anton Ursich

Barrira vecchia št. 14
ZALOGA

barv, čopičev, povlak in mazil za pode, izrezev za slikarje (štampov), zamaškov in dišav.

V prodajalnicah
ulica Nuova št. 45 in št. 49
— se dobi —
veliko izberi lončevin

— in —
kuhinjskih potrebščin
iz najboljših tovarn po konkurenčnih cenah.

Pekarna in slaščičarna
Benedikt Suban

Trst, ulica Donato Bradamante 13
je preskrbljena s kruhom lastnega izdelka
ter veliko izberi vsakovrstne moke najbolje vrste. — Svež kruh 3-krat na dan. —
POSTREŽBA NA DOM.

Norberto Nachtigall

Trst, ulica Nuova 41, Trst
(Palača Salem) je prevzel ZASTOPNIŠTVO VELIKE ŠVICARSKE URARNE ter zamore radi tega prodajati vsakovrstne ure

po tovarniš. cenah.
Potrebščine za urarje se prodajo
po na zmernjejših cenah.

Pozor! **Pozor!**

Ostanke moškega in žensk blaga
nagromadene tokom sezone, prodam, dokler bodo v zalogi po tako znatenih cenah. Ne zamudite ugodne prilike, ter zahtevate potom dopisnice brezplačno pošiljatve izvorcev.

Franz Schmidt, Jägerndorf 103
Avstrijska Šlezija.

„SLAVIJA“

oooo vzajemno zavarovalna banka v PRAGI oooo
Rez. fondi: 44,437.036.01 K Izplačane odškod. in kapitalije 98,323.486.35
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z veskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje Generalni zastop v Ljubljani čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši.
GOSPODINSKIH ULICAH št. 12.

Zavaruje poslopla in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenuje takoj in najkulantnejše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobika izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Podpisani naznani slav. občinstvu, da je odprt v Trstu, ul. Domen. Rossetti 35

Pekarno-slaščičarno s prodajo moke

prvih ogrskih mlinov, kakor tudi vina in finih tuzemskih in inozemskih likerjev, ter raznovrstnih sladčic.

Postrežba na dom.
JAKOB JELEN — TRST.

Igrače

po najnižjih cenah.

Piazza Ponterosso 7.

Krčmarji in --- --- gostilničarji!

V ul. Giulia št. 16 se je odprla velika zaloge na drobno, stekla in porcelane, namiznih kozarcev in kozarcev za pivo po jake nizkih cenah.

Se priporoča udan
Gustavo Marco.

PEKARNA Melchior Obersnū

ulica P. L. da Palestrina št. 4
prodaja sveži kruh

trikrat na dan.
Postrežba na dom za družine in javne lokale
Specjaliteta bliskoti lastnega izdelka.

Velika izbera oblek za moške in otroke
SPECIJALITETA:

Površniki, paletot, jopiči, hlače in kostumi.
Ignez Potocnjig — Trst

ulica Riborgo — Vogal ulice Beccherie.
IZBERA OVRATNIC.

Dežniki za gospode in gospe.

Velika izbera
Blaga za možke obleke.
Izvršujejo se naročila po meri in po zmernih cenah.

Prodajalnica usnja :

Trst, ul. Molino a Ventu 7.

Bogata izbera telečjih barvanih kož, izbornoz kozjega usnja in francoske teletine kakor tudi tu in inozemske krvnine po cenah, da se ni batiti konkurenco. Gotov, da me sl. občinstvo počasti, biljaim udan AGOSTINO di LIBERTI.

Točne ure prodaja

Emilio Müller
najuglednejša in najstarijša prodajalnica ur v TRSTU
via Pontevecchio, ogel Nuova 11

VELIKA IZBERA veržič, zlatih in srebrnih ur, kakor tudi stenskih ur vsake vrste
Ustvarjena leta prejšnjih 1850.

Brz.: ZADRUGA - Trst
Telef. št. 1631 Interurban
Žage v Seteski (Bečej)

Letna producija
— K 1,000.000 —

MINERVA

Veliki moderni ...

. Kinematograf

ulica Media 40

Edini v Trstu za privlačne vsporedne. - Največja nepremičnost.
I. prostori 20 stotink; II. prostori 10 stotink.

Zobni ambulatorij

HANS-a SCHMIDT

prej sodruga

Dr. A. Mitták-a

ulica della Zonta 7, I. nadstropje.

Mizarska zadruga v Solkanu

Osrednje ravnatoljstvo.

ZALOGE:

SOLKAN,
TRST, via Caserma 4

ZALOGE:

REKA, Via Plo 2
SPLIT, naslov skali

sopev, izdal je društvo nekaj slovarjev in otvorilo celo hrvatski kurs. Mislili so tudi na lastno glasilo in aprila leta 1848 je izšel prvi slavanski list Trstu, "Slavjanski rodoljub". Urednik mu je bil Ivan Cerer, ki je kmalu umrl in ž njim tudi list, ki je izhajal samo šest mesecov. Rodil se je drug list "Jadranski Slavjan", ki ga je urejeval že omenjeni Simon Rudmaš. — Kaka sta bila ta dva lista? Neki Čeh se je zelo nepovoljno izrazil o njiju, češ, da treba lista, ki bi vzgajal ljudstvo. "O tem, kar piše "Jadranski Slavjan", se gospoda, ki list čitajo, lahko pomenijo pri čaju." List je kmalu na to prenehal izhajati, ker ni mogel plačevati urednika, ki pa tudi ni bil dobro več slovenskemu jeziku. "Slavjansko društvo" je izdal tudi nekaj knjig. Nekdo je spisal slovenski abecenik, prošt Verné je izdal dve knjige. Neki Živic je hotel celo ustanoviti slovensko knjigarno. A stvar ni vspela. Knjige so prodajali v "Slavjanskem društvu" in pri zasebnikih.

A nekaj je vendarle vspevalo, namreč veselice. Prijevale so se gledališčne igre in v Trstu se je nastanil celo nekak dramaturg po imenu Feliks Globočnik. Zabave so bile zelo dobro obiskane, a ker so se bali vohunstva, so priporočali členom, naj ne vodijo seboj tujerodnih oseb.

Spošno društvo ni napredovalo. V političnem oziru ni doseglo ničesar, v kulturnem malo, a nekemu vprašanju je posvetilo vso svojo pažnjo t. j. šolskemu vprašanju. Leta 1848 je profesor Macun predlagal, naj pošlje društvo na ministerstvo prošnjo za pouk slovenskega jezika na gimnaziji, na magistrat pa prošnjo za ustanovitev slovenskih vsporednic na občinskih ljudskih šolah. Ker dolgo ni bilo rešitve, se je obrnil Simon Rudmaš glede prve prošnje na vladu, ki je odgovorila, da stvar "ni še rešena." Obrnil se je tudi na magistrat radi prošnje glede slovenskih vsporednic. Takratni referent vitez Maffei je odgovoril, da o tem "sploh ničesar ne ve". Profesor Macun je na gimnaziji dobrovoljno poučeval slov. jezik leta od 1848 do 1849. S spoštovanjem se moramo spomniti Simona Rudmaša, ki se je v onih burnih časih toliko zanimal za slovensko šolo.

Kako so sodili Italijani o tem gibanju? "Il Diavoletto", patriotični list, je bil Slovanom zelo naklonjen. Hud nasprotnik Simona Rudmaša je bil "Il Costituzionale". Med Slovenci se je jelo pojavljati nezadovoljstvo napram "Slavjanskemu društvu". Dopisnik "Laibacher Zeitung" je pisal, da je to društvo nepraktično in nepopularno. Ko je nekdo hotel ustanoviti posojilnico, se društvo prav nič ni brigalo. Tudi za trgovino se ni zanimalo. Sam Simon Rudmaš se je neugodno izrazil o tem. Členi so bili sami veseljaki, za javna vprašanja niso imeli smisla; zato je društvo moralno propasti.

Kako naj sodimo mi? Uvaževati moramo razmere, ki so vladele tedaj. Gospodje, ki so se zbirali v društvu, so zrasli v drugem duhu, nego ga je prineslo leto 1848. Ideja svobode, ki je prišla iz tujih tal, se ni mogla ukoreniniti v njihovih srčih in se prilagoditi domaćim razmeram. Tudi narodno idejo so premalo pojmovali; obleka jim je bila slovenska, — srce tuje. Premalo so uvaževali domače razmere in potrebe ter so enostavno prepisali program zagrebškega društva. Zato jih z ozirom na oni čas ne smemo obsojati, če tudi so slepo verovali v pravčnost takratne vlade. Hvalevredno pa je bilo skupno delo tedanjih tržaških Slovanov. Katolički duhovnik Simon Rudmaš in pravo slavni Srb German Angelic sta roko v roko, skupno, ne osiraje se na konfesionalne razlike, delovala za slovensko stvar in v tem povodu vidim simbol za boljšo bodočnost Jugoslovanstva.

F. P.

Vesti iz Štajerske.

Pežar uničil 18. t. m. posestniku v hribih nad trgom Ljubno, gospodarsko loplopje. Zgorela sta tudi dva dečka v starosti 6 in 9 let, ki sta najbrž provzročila ogenj.

Slovenci v Gradcu. Dne 19. decembra si je vršil tukaj ustanovni shod slovenskega društva "Nada" v Gradcu. To novo društvo si stavila nalog, da organizira tiste graške Slovence, ki dosedaj še niso bili pri nobenem drugem slovenskem društvu. V odbor bili enoglasno izvoljeni sledeči gospodje: Matija Kukman predsednik, I. Bajec podpred, F. Mrvar blagajnik, Simon Paternuš tajnik, I. Skvarča gospodar, J. Sutnjak knjižničar. Fr. Gobec odbornik. Revizorja sta: g. Ang. Sláček in g. Ant. Šurina. Imena odbornikov, ki so stalni in pozorno tukajne razmere, nam jamčijo da bo društvo "Nada" izvrševalo svojo si stavljeno nalogu v smislu pravil, katerih člen 2, a, se glasi: društvo deluje radikalno v narodno-ekonomičnem in socijalnem smislu med Slovenci v Gradcu! Da je bilo to društvo potrebo, umeje vsakdo, ki so mu graške razmere znane.

Društvo se ne umešava v nobeno strankarsko politiko, kakor je skli-

catelj g. Kukman povdral v svojem ogrevitem nagovoru med burnim odobravanjem zborovalev.

Na ustanovnem shodu sta se tako oglašila en pokrovitelj in en ustanovnik ter sta tako položila določeni zvezek, kar je bilo vspredeto gromovitim živo-klici.

Koncem je g. predsednik v jedrnatem govoru spodbujal vse navzoče na vtrajno delovanje in agitacijo med Slovenci v Gradcu, na kar je zaključil zborovanje med gromovitim živo-klici.

Gospodarstvo.

Milo so podražili tovarnarji od 4 do 6 K pri 100 kg.

Kraševci, pozor! Deželni kmetijski urad je razdelil doslej 25 bran za branjanje travnikov, ki so poraščeni z mahom. Teh 25 bran so dobile kraške občine, ki so se v njih povjavile kobilice. Z branjanjem se namreč izruva mah, v katerem se nahajajo jajčje zalege kobilic. Zato ne moremo zadostno priporočati našim Kraševcem, da pridno branajo. Izkušnja jo pokazala, koliko je te zalege na Krasu. Tam, kjer je bilo veliko kobilic, je bilo na vsakem kvadratnem metru površine 40 in celo več jajčnih zavojčkov. Vzemimo, da je v vsakem zavojčku približno 25 jajčec, nahaja se potem na vsakem kvadratnem metru 1000 jajčec, ozir. bodočih kobilic.

Da se ta mrčec, ki je prava nadloga našemu Krasu, že sedaj pokonča, je najbolje, da zalego že zdaj vničimo. Če prevlečemo travnik ali boljši pašnik s primerno branjo, posreči se nam spraviti iz zemlje na površino neštevilno zavojčkov in nabojev, v katerih so jajčeca kobilic.

Razen, da spravimo z branjo kobilico zalego na površino, dosežemo pri branjanju travnikov še drugo korist. Skoraj vse travniki in pašniki na Krasu so jako slabo oskrbani. Preračeni so z mahom tako na debelj in gostem, da se je le čuditi, če je še kaj trave na njih. Mah pokriva travnike kar kor kakšna 10 in še več cm debela odeja, ter ovira rast vseh travniških rastlin.

Ako se bodo travniki zanemarjali na ta način le še nekaj let, se ne bode — če bi tudi kobilic in suša ne bilo — pridelava nič sena. Če se hoča pridelovati seno še dalje, je že skrajni čas, da se travniki in boljši pašniki do dobra pošlejo z branjo in po ti poti mah odpravi ž njih.

Poleg tega se doseza z branjanjem še nekaj družega. Zobe brane razbrakajo in povrnavajo krtine in tudi vrviline; trda zemeljska skorja se zrahla in razdrobi, v tako zrahljano zemljo dohajata zrak in mokrotu in zemlja postaja nato rodovitnejša.

Z branjo naj se povleče travnik tedaj, ko ni ne presuh, pa tudi ne premoker. Če je zemlja presuh, ne gredo ali ne primejo zobje dovolj globoko in tako delo ni nič vredno. Ako je pa zemlja premokra, gredo zobje pre globoko in pulijo ob enem travo, poleg tega pa se zemlja ne zrahla in ne razdrobi, ampak se zacmoka, kar pa rastlinam škoduje.

Vpreženi konj mora pa stopati srednje hitro. Povleče naj se travnik podolgem in počez. Ko se je končalo branjanje, pograbi naj se mah takoj in spravi v kupe na primeren prostor, kjer naj se ga na mestu seže; tako se z mahom vred pokonča na tisoče in tisoče zavojčkov s kobiljimi jačicami. Pepel naj se potem raztroси po travniku ali pašniku, a tem se travnik precej dobro pognoji brez kakega potroška.

Za branjanje je sedaj najboljši, skoro že skrajni čas. Dobro je, če se po dovršenem branjanju in grabljanju mahu zažene na travnik perutnino, posebno pa pure ali celo pretiče, ki to zalego, kar je je še ostalo, pridno poščeojo in požro.

Da bo imelo branjanje še boljši vepeh, priporoča se, da se isto ponovi proti koncu zime ali najkasneje v prvi polovici marca. Dež. kmetijski urad odda te dve kakih 30 bran tudi v goriško okolico, v hribe in v pavško dolino. Večina teh bran je druge vrste, to je, služijo le za izručanje mahu.

V mirodilnici

Mario Ferlin

sv. Mar. Magd. Zgornja št. P. 3
vogal ulice dell' Istria, blizu kol
tobi se VELIKA IZBERA KRAMENIJ, BARV, BD
ŽEBLJEV, PETROLEJA,

zadnjih praznik na pitanje avt. krov, konj. itd. lat
Dr. TRNKOCZY-ja v Ljubljani. Prodaja za drobno iz letak

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Celovcu, Sarajevu in Spljetu

Delniška glavnica K 3.000.000.

Rezervni zaklad K 350.000.

coavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod
jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. - Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi

Safe deposits.

Angelini & Bernardoni

TRST, ulica San Nicolò 13

Uvoz in izvoz
orožja in streliča

Na željo se pošljejo ceniki
zastonj in poštne prosto.

Lastna delalnica.

10.000 UR
BUDILK, ZASTONJ
kakor božično darilo!

Vsekod, ki naroči pred 15. decembrom mojo
krasno Rem. Anker "PLAQUE"-zlatu uro (za
gospode in gospo) z elegantno verižico za ceno
— Kron 18 — dobi dobro —

najnovejšo budilko zastonj.

Za vsako uro pismeno jamstvo za 3 leta. Naj-
bolj je naročiti potom pošte nakaznice.

Uhrenhaus E. Weiss, Dunaj V.2
St. Johannsgasse 18/762.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov
Izdiranje zobov brez
vsake bolečine

— v zobozdravniškem kabinetu —

M. U. Dr. E. HELLMER in
A. LUKEŽ - TRST

Via Nuova št. 13, I.

Cene nizke M. Aite brez konkurenčne
Velika zaloga z manifakturnim blagom

ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzare, s podružnico ul. S. Lazzare 8.
ni dovoljeno obvestiti slavne občinstve in svoje članje odjemale, da je tako pomozila svojo za-
logo kakor tudi povedala pustega s tem, da je aranžirala spoznajno predstavitev zato, da
motor v polni meri izvede zatemnjene cenj. odjemale.

V obeh prodajalnicah deliva se ramo blago boljše kakovosti in najmodernejše in prvih tovar-
ne posebno pa snovi za močne in šemke občiske, usnjice, ovratnice, tudi vinskički lebni-
čki platenega in bombažnega blaga, prst in prstev, ter vsake vrste posli tudi od bombata, ali platen-
ja. Veliki izber vsakevrstnih objektov tudi kolce lastnega izdelka. Plombe, vilenina, razno-
vrstni okraski za živilje in podobno. VELIKANSKI IZBERE SNOVJ ZA NARODNE IN GE-
SARSKE ZASTAVE IN NARODNIH TRAKOV ZA DRUŠTVENE ZNAKE.

Kupljeno blago, katero sledujmo ni ugajalo, se zamenja ali pa se vrne denar
brez nikaklih zadružkov. Poskušati in se priprati.

Svoji k svojim! Svoji k svojim! Prodajalnica manifakturnega blaga

Brosch & Laurenčič

ulica Nuova št. 40 (vogal ulice S. Giovanni).

Veliki dohodi moderne volnenega blaga

fuštanja, lawn-tennis. Izbera šalov, fuštanjastih in volnenih maj, zaves iz blaga in čipk
posteljnih pogrinjal, prepričit itd. - Volnene in prešite odelje lastnega izdelka.

NARODNI TRAKOVI TE R BLAGO ZA ZASTAVO

Posebnost: Perilo, trliž in platno. - Drobni predmeti. - NARODNI TRAKOVI

Cene, da se ni batil konkurenčne — Blago, ki ne ugaja, se zamenja.

Vsled velike zaloge

sva vsemu zimskemu blagu cene zdatno znižala. No-
beden naj ne zamudi ugodne prilike in se toplo
priporočava

Turkha Hedžet & Koritnik

vogal Tek. Verdi GORICA in Šolsk. ulice 5

NB. V zalogi se nahajajo primerne božična in novolet. darila, kakor

1 komad platna Konsum 15 metr. za K 8 —

1 komad " " " " " 23 " " K 12 —

Lepi ostanki forštanja in volne se oddajo 20% pod
nav. ceno. Na željo se pošljejo vzorec na dom.

Za Božič! Za Božič!
V veliki, fini žganjarni
na trgu pred Narodnim domom št. 1
(vogal ulice Ghega) je na razpolago VELIKI IZBOR
najfinejšega ruma
Asti Spumante, Refočk, zagrebški Pe-
linkovac in Sokol. - Potebe vrste: Ruse
po najzmernejših cenah.

Zastonj in poštne prosto
pošiljem na zahtevo vsakemu posredniku.

gramofona

ali onim, ki si žele istega nabaviti, moj ilustrirani čenik, kakor tudi najnovejši ukusno izdelani, s portretimi naših najpriljubnejših umetnikov prevideni popis plošč, najbolje uspeli hrvatskih, slovenskih, srbskih, bosanskih, turških kakor tudi internacionalnih komadov.

Najboljši nabavni vir za plošče in gramofone, ker se ne omejuje samo na en izdelek, ampak imam v zalogi več prvorstnih izdelkov.

■ Prodaja po najnižjih tovarniških cenah.
■ Staro plošče menjanjam.

■ Zaloga peres, membran, igel i. t. d.

■ Lastna delavnica za poprave.

M. DRUCKER.

Ilica 89. — ZAGREB. — Ilica 39.

V odlik. prodajal. obuvala

„Calzoleria Triestina“

Trst, ulica Giosuē Carducci 21

(prej Torrente), dobi se poleg raznih finih čevljev za gospode in gospe sledete obuvalo po najzmernejših cenah in sicer:

Moški čevlji iz usnja Boxcalf (za povezati) Kron 9.60
Boxcalf (z elastiko) " 9.60
" " Boxcalf Derby " 10.—
" " Boxcalf zap. Triumph " 10.—

Ravno taki čevlji za dečke 1 kruna manj. Vsaki par je iz najfinejšega usnja. DELO SOLIDNO.

Ravno za polovično ceno!!!

kakor vsaki prodajalec na obroke

prodam nove

SINGER-jeve :

šivalne stroje

za družinske potrebe K 54.—; z ladijo K 78.—; central bobin K 94.—. Uključeno pokrov in 5-letno garancijo. V inozemstvu proti pošiljatvi K 15 ostalo po povzetju. — CENIK ZASTONJ. — ST. RUNDRAKIN Dunaj III. Weissgärtnerstraße 58 E.

Zaloga tu- in inozem. vin, spirita, likerjev in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Perhanc, Trst

Via delle Acqua 6, nasproti Caffè Centrale

Velik izbor francoskega Šampanjca, penedih de

serijskih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux

Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristjni tropinovs

sliwov in brinjevec. Izdelki I. vrste, doblji iz do-

ticnih krajov. Vsaka narocba se takoj izvrši. Raz-

pošila se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in

franke. — Razprodaja od pol litra naprej.

Henrik Cerkvenik

prodajalnica izdelanega perila, mod za gospode itd. Trst, Passo S. Giovanni 2 (nasproti Novim obokom).

VELIKA IZBERA

moških srajcev, ovratnikov, zapetnikov, ovratnic, usnj spodnjih blak, nogavic, rokovic, robev, naramnic, pasov, dežnikov, palic itd.

Izdaje se moško perilo po meri.

Blago trpežno. — Cene zmerne.

Kdor hoče dober zajutrek
naj se oglasi pri

Antonu Ivančič-u, Trst
ulica della Stazione št. 13

kjer dobi gnjat, salami, sir in razne slanine
kakor tudi raznovrstna vina in vedno sveže

Dreherjevo pivo. —

Naznam slavnemu občinstvu, da sem na novo
preuredil DOBROZNANO PEKARNO

ulica Ferriera št. 37

(vogal Via Conti), kjer se dobi večkrat na dan vsake
vrste svežega kruha od 40 vinarjev naprej, razno-
vrstnih sladič, blakotov, ter po prilnosti praznikov
Vseh Svetih bogato zaloge fav lastnega izdelka
po 2 kroni vinarjev kilogram. Postrežba na dom
za družine in javne lokale. — PRODAJA MOKE OD
NAJBOLJŠIH OGERSKIH MLINOV.

Udani JOSIP ČERNIGOJ.

Avt. civilni zemljemerec

Kristjan Pertot

Ima svojo pisarno v Trstu v ulici della
Casarma štev. 5, II. nadstropje.

Priporoča se slavnemu občinstvu kot edini
slovenski zemljemerec.

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane tkanine, izlaški, platna
žepnih robcev, moških nogovic itd. itd. ~~~~

K. CVENKEL Trst, Corso št. 32

Cene zmerne. - Postrežba točna in vestna.

Narodna trgovina. Narodna trgovina.

gramofona

ali onim, ki si žele istega nabaviti, moj ilustrirani čenik,

kakor tudi najnovejši ukusno izdelani, s portretimi naših najpriljubnejših umetnikov prevideni popis plošč, najbolje uspeli hrvatskih, slovenskih, srbskih, bosanskih, turških kakor tudi internacionalnih komadov.

Najboljši nabavni vir za plošče in gramofone,

ker se ne omejuje samo na en izdelek, ampak imam v zalogi več prvorstnih izdelkov.

■ Prodaja po najnižjih tovarniških cenah.

■ Staro plošče menjanjam.

■ Zaloga peres, membran, igel i. t. d.

■ Lastna delavnica za poprave.

M. DRUCKER.

Ilica 89. — ZAGREB. — Ilica 39.

V odlik. prodajal. obuvala

„Calzoleria Triestina“

Trst, ulica Giosuē Carducci 21

(prej Torrente), dobi se poleg raznih finih čevljev za gospode in gospe sledete obuvalo po najzmernejših cenah in sicer:

Moški čevlji iz usnja Boxcalf (za povezati) Kron 9.60
Boxcalf (z elastiko) " 9.60
" " Boxcalf Derby " 10.—
" " Boxcalf zap. Triumph " 10.—

Ravno taki čevlji za dečke 1 kruna manj. Vsaki par je iz najfinejšega usnja. DELO SOLIDNO.

Ravno za polovično ceno!!!

kakor vsaki prodajalec na obroke

prodam nove

SINGER-jeve :

šivalne stroje

za družinske potrebe K 54.—; z ladijo K 78.—; central bobin K 94.—. Uključeno pokrov in 5-letno garancijo. V inozemstvu proti pošiljatvi K 15 ostalo po povzetju. — CENIK ZASTONJ. — ST. RUNDRAKIN Dunaj III. Weissgärtnerstraße 58 E.

Zaloga tu- in inozem. vin, spirita, likerjev in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Perhanc, Trst

Via delle Acqua 6, nasproti Caffè Centrale

Velik izbor francoskega Šampanjca, penedih de

serijskih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux

Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni prastriji tropinovs

sliwov in brinjevec. Izdelki I. vrste, doblji iz do-

ticnih krajov. Vsaka narocba se takoj izvrši. Raz-

pošila se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in

franke. — Razprodaja od pol litra naprej.

Henrik Cerkvenik

prodajalnica izdelanega perila, mod za gospode itd. Trst, Passo S. Giovanni 2 (nasproti Novim obokom).

VELIKA IZBERA

moških srajcev, ovratnikov, zapetnikov, ovratnic, usnj spodnjih blak, nogavic, rokovic, robev, naramnic, pasov, dežnikov, palic itd.

Izdaje se moško perilo po meri.

Blago trpežno. — Cene zmerne.

Kdor hoče dober zajutrek
naj se oglasi pri

Antonu Ivančič-u, Trst
ulica della Stazione št. 13

kjer dobi gnjat, salami, sir in razne slanine
kakor tudi raznovrstna vina in vedno sveže

Dreherjevo pivo. —

Naznam slavnemu občinstvu, da sem na novo
preuredil DOBROZNANO PEKARNO

ulica Ferriera št. 37

(vogal Via Conti), kjer se dobi večkrat na dan vsake
vrste svežega kruha od 40 vinarjev naprej, razno-
vrstnih sladič, blakotov, ter po prilnosti praznikov
Vseh Svetih bogato zaloge fav lastnega izdelka
po 2 kroni vinarjev kilogram. Postrežba na dom
za družine in javne lokale. — PRODAJA MOKE OD
NAJBOLJŠIH OGERSKIH MLINOV.

Udani JOSIP ČERNIGOJ.

Naznam slavnemu občinstvu, da sem na novo
preuredil DOBROZNANO PEKARNO

ulica Ferriera št. 37

(vogal Via Conti), kjer se dobi večkrat na dan vsake
vrste svežega kruha od 40 vinarjev naprej, razno-
vrstnih sladič, blakotov, ter po prilnosti praznikov
Vseh Svetih bogato zaloge fav lastnega izdelka
po 2 kroni vinarjev kilogram. Postrežba na dom
za družine in javne lokale. — PRODAJA MOKE OD
NAJBOLJŠIH OGERSKIH MLINOV.

Udani JOSIP ČERNIGOJ.

Naznam slavnemu občinstvu, da sem na novo
preuredil DOBROZNANO PEKARNO

ulica Ferriera št. 37

(vogal Via Conti), kjer se dobi večkrat na dan vsake
vrste svežega kruha od 40 vinarjev naprej, razno-
vrstnih sladič, blakotov, ter po prilnosti praznikov
Vseh Svetih bogato zaloge fav lastnega izdelka
po 2 kroni vinarjev kilogram. Postrežba na dom
za družine in javne lokale. — PRODAJA MOKE OD
NAJBOLJŠIH OGERSKIH MLINOV.

Udani JOSIP ČERNIGOJ.

Naznam slavnemu občinstvu, da sem na novo
preuredil DOBROZNANO PEKARNO

ulica Ferriera št. 37

(vogal Via Conti), kjer se dobi večkrat na dan vsake
vrste svežega kruha od 40 vinarjev naprej, razno-
vrstnih sladič, blakotov, ter po prilnosti praznikov
Vseh Svetih bogato zaloge fav lastnega izdelka
po 2 kroni vinarjev kilogram. Postrežba na dom
za družine in javne lokale. — PRODAJA MOKE OD
NAJBOLJŠIH OGERSKIH MLINOV.

Udani JOSIP ČERNIGOJ.

Naznam slavnemu občinstvu, da sem na novo
preuredil DOBROZNANO PEKARNO

ulica Ferriera št. 37

(vogal Via Conti), kjer se dobi večkrat na dan vsake
vrste svežega kruha od 40 vinarjev naprej, razno-
vrstnih sladič, blakotov, ter po prilnosti praznikov
Vseh Svetih bogato zaloge fav lastnega izdelka
po 2 kroni vinarjev kilogram. Postrežba na dom
za družine in javne lokale. — PRODAJA MOKE OD
NAJBOLJŠIH OGERSKIH MLINOV.

Udani JOSIP ČERNIGOJ.

Naznam slavnemu občinstvu, da sem na novo
preuredil DOBROZNANO PEKARNO

ulica Ferriera št. 37

(vogal Via Conti), kjer se dobi več

Aless. Giordani
Specjalist za zdravje kurjih očes, diplomiран ranocenik
Ambulat. Corso 23, I.

Ozdravi takoj navadna in zastarana kurja očesa ter jih izdere na najnavadnejši način: brez vsake bolečine. Garantira ozdravljenje v meso rastodnih nohtov. Reže nohte vsake debelosti. Na zahtevo pride tudi na dom.

Jabolka
azposilja v vsaki množini 100 kilo po Kron 16.— do 22.— iz kolodvora Litija in po poštni.
Ivan RAZBORSEK, Smrtno pri Litiji.

Nezaslišno
600 komadov in žepna ura samo K 5·50.
Krasna 36 ur idoča srebrna žepna ura Anker-Remont. s sekundnim kazalcem in pozl. verižico, pism. garancija za 3 leta, krasna kravat. igla s imili-brilantom, 1 moški ali ženski pozl. prstan, 1 gornitura gumbov 3°, zlato-dobue, 6 žep. robcev, 1 eleg. nikelirano pero, 1 ogledalce, 72 peres, 1 krasen album z najlepšimi slikami sveta in še 400 kom. ki so doma neobhodno potrebni. Vse skupaj in ura, ki je 2-krat toliko vredna, stane samo K 550. Pošljavate po **H SPINGARN, Krakovo 184**. Neštelo zahvalnih pisem na razpolago. — V slučaju, da biago ne ugaia, se vrne denar.

Pekarni in slaščičarni —
BIAGIO MADON, TRST
ul. Ghega št. 7 in ul. Caserma št. 12
na preskrbljeni s sve im kruhom 4-kra- na dan, kakor tudi s slaščicami in sladkimi prepečenci prve vrste.
POSTREŽBA NA DOM

Zaščita znaka: „SIDRO“
LIMIMENT, CAPSICI Comp.
nadomestek za
Anker-Pain-Expeller
je splošno priznano takor najizvrstnejše bolublažajoče masilo pri prehlajenju itd. — Ocen 80 stot. K 140 in K 2; dobiva se v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod pri- ljubljenega domačega sredstva naj se jemlje le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znakom: „SIDRO“ potem je kupovalec gotovo prejel originalni izdelek. — — D' Richter-a lekarna pri Zlatem levu v PRAGI
ELIZABETINA ULICA štev. 6 (nova)
Dnevno razpošiljanje.

Plemenske kokoši
najboljše zimske, nosilke (barve na izberi) 20 kom 5 mesecev starih, prosto na vsako postajo Kron 30.— ; 6 komadov K 9·50. L. Altneu, Werschetz, Ogrsko.

Umetni zobje
Plombiranje zobjev.
Izdiranje zobjev brez
— vsake bolečine
v zobozdravniškem kabinetu
Dr. J. Čermák in G. Zusche
TRST
allea della Caserma štev. 13, II. nadst.

Pohištvo
iz bambusa, iz Indijske tr- stike in iz vrbovlja.
Prikladna božična in : novoletna: darila.
HENRIK PREUER
Trst, Via Nuova štev. 22, Trst

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija v Trstu.

Izvršuje vsakovrsna brušenja
Rodolfo Botteri
brusar, via Belvedere št. 26
Velika zaloga rezilnih predmetov, britev, škarji, nožev vseh velikosti.
Vajenec, ki hodi po hišah, nosi devizo z mojim imenom.
Izborni in točno po nizkih cenah

— Ceno češko —
posteljno perje
5 kg novega puhanega perja K 9·60, boljšega K 12, belega puha K 18, K 24, snežnobelega puha K 30-36. Podljivje poštne proste po poštni. Dovoljena zamena all vzvratna vzetec proti povratku poštne.

Benedikt SACHSEL, Lobes št. 183
pri Plznu, Češko.

Glavni zastopnik za Trst, Istro in Goriško.
Virgilio Gallico
FRST. via Giulia št. 17. — Telefon 1979.

Cement - Portland
„SALONA“
Družbe „SPALATO“
Anonimno deln. društvo cementa Portland SALONA.
Letni proizvod: 10.000 vagon.
IZKLJUČNI ZASTOPNIK
Leopold Feiner, Trst
:: Pisarna :: Zaloge Cementa
ul. Carraderi 16 Riva Grumula 2
Telefon 605. Telefon 23-30

Cene zmerne.
Telefon 1395

Gius eppe Waldner
TRST - ulica Media 3 - TRST
Zalega jelovega lesa s prodajo na drobno in debelo. — OKVIRJI iz bukovega in jel. lesa.
Isbera vsakovrstnih obloženih in ostruženih predmetov iz bukavega in jelovega lesa itd.
Bogata Izbera obložkov. - Lopate za pekárje.

Prodajalnica oblek
J. Farchi, ulica Giosuè Carducci 32
s zalogo elegantnih oblek zadnje novosti
in elegantnega kraja. - CENE ZMERNE.
Izvršujejo se obleke po meri v lastni krojačnici.
ulica Giosuè Carducci št. 32, Trst

NOVO POGREBNO PODJETJE H. STIBIEL in drug
so je preselilo na
Corso 49(Piazza Goldoni)
z bogato opremo za vsakovrstni pogreb. — in prodajalni mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana. — Velika zaloga
voščenih sveč
Prodaja na debelo in drobno

: MIKUS :
aznanja slavnemu občinstvu, da je odprl poleg svoje pekarne in sladčičarne na trgu S. Francesco 7 tudi PRODAJALNICO SLANINE v katerej se dobijo razni salami, sir, mast, praške in graške gnjati ter gorke dunajske in kranj. klobase. Priporoča se za obilen obisk.

Zobni ambulatorij
Dr. Aleks. Martinelli
čigar sotrudnik C. COSCIACICH je bil odlikovan na mednarodni pariziški razstavi 1909 z Grand Prix in zlato kolajno
9.—1. 3.—7.
Trst, ul. Barriera vecchia 33
II. nad. — Cene zmerne.

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena in na obrtni razstavi v Trstu odlikovana
tovarna sodov
izvršuje naročne vsakovrstne sodov, bodisi za vino spirit, liker, tropinovec, olje, slivovec, maraškin itd. Jamčim za dobro delo in po nizkih cenah, da se ne bojim konkurenco. — Na deželo pošiljam cenike
Fran Abram
Trst, ulica S. Francesco 44

VELIKA ZALOGA
— apnenega karbida —
sodček od 100 kg kron 25 ; 50 kg kron 26 ; zrnati kron 28 za 100 kg,
te teže, embalaža zastonj.
PAOLO PATRIZI, TRST
ulica San Lazzaro štev. 9

Vzdržev. zdravega želodca
obstoj posebno v pospeševanju in uravnavanju pre- hvajanja ter odstraniti nadležne zapletnosti. Izkušeno domače zdravilo, ki obstoji iz izbranih najboljših zdravilskih sestirk, ter pospešuje slast, prehranje in odvajanje, ublažuje posledice ne- smernosti, slabе dijet, prehlajenja in nadležne zapletnosti, kakor n. pr. rezavica, napuhovanja in krune bolečine, jo

Dr. ROSY-jev balzam za želodec iz lekarni B. Fragner v PRAGI

SVARILO! Vsi deli embalaže nosijo varstveno znakmo

Clavna zaloga:

Lekarna B. Fragner c. i. k. dvor. zalogatel

P. i. čnam orlu PRAGA Mala stran 203

Vogal Nerudovih ulic.

1 celo stekl. K 2, pol stekl. K 1.

Po pošti se pošije proti predplačilu Kron 1-50 malo steklenica; Kron 2-80 velika steklenica, Kron 4-70 dve veliki steklenici, Kron 8. — stiri velike steklenice, Kron 22. — štirinajst velikih steklenic poštne proste na vsako postajo Av- stro-Ogrske monarhije.

Zaloge v avstro-ogr. lekarnah.

Dr. Rosy's Balzam

Dr

RESTAURACIJA

PASSEGGIO SANT' ANDREA št. 36
Toči izvrstno pivo, vino i. vrste. Dobra kuhinja. Velika
dvorana in posebna soba za društva. F. Erjavec bivši lastnik gostil.
soba za društva. ALLA STELLA.

„AGLI ANTICHI CAMPI ELISI“ :: TRST

Pravi in pristni
najboljši za čiščenje in
krepljanje krvi ::

SIRUP PAGLIANO

tvrdke prof. Ernesto Pagliano, Neapelj (lastna hiša) Calata San Marco 4.

Naš Sirup Pagliano se prodaja v boljših lekarnah monarhije. Isti je izdelan strogo po originalnem receptu iznajditev pok. prof. Pagliano. Naznajamo da nimamo nikaake skupnosti z ravno tako imenovanimi tvrdkami, ter opozarjam na svarimo p. n. odjemalce na škodljive ponaredbe, ki krožijo nekaznovane, ter se

skošajo prodajati z raznovrstnimi sredstvi reklame. Vsled večje garancije, da se dobri pristno zoamko, ki se razlikuje od drugih te vrste, svetujemo, da se obrne vsakdo direktno v Neapelj ali pa k glavni zalogi

MARIO LANG, lekarnar - Trst.

SVARILLO!!

!! Poziv za novoletna voščila !!

Prosimo vse naše cenj. inserente naročnike, čitatelje in sploh vse one osebe, ki želijo uvrstiti v našem listu. NOVLETNO VOŠČILO za dan novega leta, naj se pravočasno podpisanimu, ker prekasne naročbe ne bomo sprejeli, ako ne bomo imeli prostor v listu. Inseratni odd. „Edinosti“.

—

Posteljna : mokrota.

Popolno oskrbljenje zajamčeno. Brezplačno navodila. Naznani je starost in splošno zahvalnim pisem na razpolago. Zdravniško prizorišče.

Institut „SANITAS“
Velburg P. 345. — Bavarsko.

Nova prodajalnica

kuhinjskih potrebščin

košev, stolic, stekla, leseni predmetov, svetilk, žlic, vilic, kozarcev in buteljk za krčmarje. Jos. Adamich, Trst ulica Giulia vogal ulice Kandler št. 10:

Civilna in vojaška krojačnica

FRANC NEDVED

Trst, ul. Belvedere 26 pritličje

izdeluje vsako naročilo po meri po dunajskem sistemu in modernem krovu. Zaloga angleškega in tuzemskega blaga in uniform za vojake, uradnike, polic. in fin. straže ter železničarje.

Cene zmerne.

Nova prodajalna zlatarja - urarja

Alessandro Zamari, Trst

Corso štev. 23

BOGATA IZBERA prstanov, uhanov z demanti ali brilanti in brez istih.

Verižice, priveski, zapestnice, zlate in srebrne ure, stenske ure itd. itd.

Popravlja, vkujuje in zamenjuje. Izvršuje tudi vsakovrstne rezbarije.

Cene zmerne.

Cene zmerne.

Podpisani naznani slavnemu občinstvu, da e kupil dobroznamo gosti.

„Pri Detelji“ (Al Trifoglio)

ulica Belvedere št. 7

kjer toči najzvrstnejša črna in bela dalmat. vina, italski refosk, belo vipaško in vedno sveže pivo. — Postreže tudi ob vsaki uri z mrzlimi in gorkimi jedili.

Postrežba točna. Cene zmerne. — Za obilen obisk se priporoča udani Anton Vidakovč.

TVRDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, l. n.

(zrazen Restauracije Cooperativa ex Hacker) prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo itd.

Hajdogovornejšecene.

POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v prvem nadstropju

Važno naznanilo.

Odgovor na vsako važno vprašanje, posebno v slučajih bale za dobi varča, ki posluje šest kren v priporočenem pismu ali po pošti nakaznici profesorju PIETRO D'AMICO, ulica Solferino 13, Bologna.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljiva, lift, kopelji
CENE ZMERNE. ● POČKAI & KÖGL

HOTEL BALKAN

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva

Andrej Jug, Trst

GME INZ KONFERENCE, ulica sv. Luce št. 18 (za doz. sediščem) SVJET I SVJET!

70 sob, elektr. razsvetljiva, lift, kopelji
CENE ZMERNE. ● POČKAI & KÖGL

Prodajalnica moških oblek in blaga

„All' Operaio“

Trst - Corso 47 - Trst

VELIKA IZBERA

izgotovljenih oblek

za moške, dečke in otroke.

Zaloga tu- in inozemsk. blaga

Izdelujejo se obleke po meri.

Carlo Bicchi

ulica dell' Olmo štev. 7. prvo nad. vogal Molin la Vapore.

: Zaloga slik :

ogledal, modilj nov, obdel, nezgrovilnih oblek, blaga za ženske obleke, dežnikov, kakor tudi solnčnikov, perila itd. Prodaja tudi na upanje.

G. Levi Minzi & Co.

Nova in bogata zaloga vsakovrstnega

POHJIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na izbera.

Najnovejši uzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV.

Karl Scherbitz

avtorizovani kamnoseški mojster

Trst, ulica dell'Istria 574 vis-à-vis angli. pokopališča.

:: Delalnica in zaloga ::

spomenikov

in nagrobnih kamnov.

Oglas, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakorenkoli vrste oglasev sprejme „Inseratni oddelki“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. popoldne. Po nobi se vesprejemo v „Tiskarni Edinest“.

: ANTON MIHELIČ :

trgovec z jestvinami

Rojan št. 8 (pred cerkvijo)

Priporoča svojo bogato z najboljšim blagom vrste vrste PRESKRBLJENO TRGOVINO. Na razpolago ima najboljše vrste Kavo, testenine, olje, mineralne vode, vino in pivo v buteljkah itd.

Cene zmerne. Postrežba točna.

ŠIRITE „EDINOST“,

Enrico de Chicchio urar

Trst, ul. Stadion 35

Poprave po zmernih cenah z 4-letnim jamstvom in prodaje vsakovrst ur.

Specijaliteta:

„ZENIT - OMEGA“.

J. Galperdi - Trst

ulica Barriera vecchia št. 13.

Zaloga domaćega in inozem. suknja za moške oblike.

POPOLNA IZBERA

perila, volnenine, plitna, maj, srajc, ovratnikov, zapestnic, ovratnič, perkala, batista, cefirja, krovček iz volne in bombaža, vsakovrstnih nogavic in žepnih rut.

Jzbera raznih drobnarji. Posebnosti za krojače.

Sprejemajo se naročila po meri.

LASTNA HIŠA :: Telefon št. 262

LASTNA HIŠA :: Telefon št. 262

Največje narodno spedičijsko podjetje

na Kranjskem

JOSIP SKERLJ

Ljubljana Dunajska cesta 29 (ex Bavars. dver) se priporoča za vse v spedičijsko stroko spadajoča narocila, katere izvrši točno in solidno

: po najnižjih cenah.

Giuseppe Grisi

Uvoz in izvoz jajc in perutnine — Izključna prodaja perutnine —

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

O prilikli Binkoštih praznikov veliki dohodi kokoši. Specijaliteta: letošnji piščane za pečenje in praženje. Poulards, gusi (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Guerrino Marcon

Trst - ulica Tivarnela št. 3 Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSTNEGA Oglja in Premoga.

Prva in edina pisarna v vojaški stvari ..

Daja nasvete in informacije o vsem kar se tiče novčenja in voj. službe. Izdeluje in odpisuje vsako vrsto prošenj vojašk. značaj — oproščenje od vaj in kontrolnih shodov, enotno predstovljstvo, ženitbe, dosezanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe v sprejema plačila carine za vsakovrstno blago, prejeme in oddaje na domu, pošiljatve po morju in železnici. Prejem kovčegov kakor tudi prevezanje pohištva v mestu na vse kraje.

ANTON SKERI

mehanik, zaprteženi izvedence

TRST, Carlo Goldenijev trg štev. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Poco“

Napovedava in zalogi električnih avtomobilov, radijs, telefonov, in fonografov. Zaloge priprav na vseh vrste delavnice za popravljanje sv. strojev, koles, motokoles.

Velika zaloge pripadkov po tovar. cenah.

TELEFON štev. 1734.

Podpisani naznanjam slavn. občinstvu, da sem otvoril znano gostilno

,Pri Valentinu“, Trst

Barriera vecchia štev. 34.

Točil bom pristna vina. — Dobra domaća kuhinja cenj. gostom vedno na razpolago

Za obilen obisk se toplo priporoča

A. DEKLEVA.

„ORFEO“

Trst, via Piazza Piccola (za magistratno palačo, Trst).

od 19. do torka 21. decembra

Veleinteresanten program.**Popust od 30 do 40 %**

Kovinaste ure K 3 — napr.	Zlati uhani od K 3 — napr.
srebrne " 6 —	z dem. " 8 —
zlate " 19 —	zlati prestari " 4 —
Budilke " 2 —	z dem. " 6 —
Stenske " 5 —	Zlate Broche " 6 —
Regulatorji z nih. " 18 —	Zlate zapetni " 20 —

Zlate in srebrne verizice in priveski za moške in ženske

Bogomil Pino, urar
ul. Vinc. Bellini 13 (nasproti sv. Antonia novega)**Angelo Cantoni, ulica Rojano štev. 2**

(hiša Tuzzi) bogato založena

prodajalnica manufaktur. blaga

in drobnih predmetov z bogato izbero blaga za ZIMSKO sezono

Velika izbera: perila, srajc, ovratnikov, ovratnic in nogovic po najzmernejših cenah.

Giovanni di Giov. Kanobel

Pošiljatve, komisije in zastopstva.

Sprejema plačila carine za vsakovrstno blago, prejeme in oddaje na domu, pošiljatve po morju in železnici. Prejem kovčegov kakor tudi prevezanja pohištva v mestu na vse kraje.

TRST, ulica

Anastasio

št. 10, TRST

Telefon št. 2387.

SLOVANI! podpirajte samo svoje narodno podjetje SLOVANI!**SLOVANSKO****KNJIGARNO in PAPIRNICO**

JOSIP GORENJCA, Trst, ul. Valdirlivo 40.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda**Ernest Pegan, Trst**

Ulica Caserma 19 (nasproti kavarne Commercio)

Trgovina s svežim in prekajenim svinjskim mesom.

Vse vrste salami. Najfin. sir. Mast. Konserve. Praške in graške gnjati.

Razne klobase. — Moderno opremljen buffet.

Vedno sveže DREHERJEVO PIVO. — KRAŠKI TERAN. — Garantirana PRISTNA VINA iz višavske vinarske zadruge. — ŠAMPANJEC. — DESERTNA VINA. — LIKERJI ODLIKOVANIH TVRDOK.

Gostilničarjem se daje primeren popust.

Odlkovana delavnica in zaloga sedložja in potnih predmetov

FRIDERIK HERTAUS, TRST, ulica Stadion štev. 10.

Izšel je priljubljeni
V. najpopolnejši letnik**Koledar:**
: za kmetovalca

s posebno izbrano in raznovrstno vsebino v vseh strokah kmetijstva in go-spodarstva.

Noben kmetovalec, trgovec in go-spodar naj ne bo brez tega praktičnega koledarja, kateri mu bo v vseh zadevah dober svetovalec.

Knjižica je v žepni obliki, ima tudi praktični zapisnik in je vezana v močno usnjeno imitacijo ter velja brez poštnine.

■ 1-80, s poštnino ■ 1-80.

Pri 10 iztisov se da jednega za nameček. Naroča se pri IVANU BONAČ v Ljubljani. Znesek se pošlje naprej.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)

Cisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kateri proti slabemu prebavljanju in hemeroidu. Jeden omot za zdravljenje stane 1-80 ter se dobiva v odlikovani v lekarni Praxmarer. Ai due Mori Trst, veliki tr.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Giosue Carducci 31.

Velika izbera moških in ženskih čevljev. — Po-prave se izvršujejo točno in solidno po zmernih cenah.

Nad 40-letem vspeh Nad 40-letem vspeh

PASTIGLIE PRENDINI

od ogoljene sladke škorje.

Izdajatelj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu.

Zdravniško priporočeno proti globulom, kašlju, hriwavosti, kataru.

Podeljuje pcvem in govornikom čist glas.

Zaloga v lekarni P. PRENDINI

in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evropi.

Zahvalev vedno „Pastiglie Prendini“.

Paziti je na ponarejanja!

Zastopnike:

in trgovske pomočnike išče za vsa mesta neka stara poznana budimpeštanska tvrdka. Daje visoke provizije. Pridne osebe dobitjo lahko stalno in sigurno bodočnost. Dopisovanje v srbsko-hrvat. jeziku. Ponudbe pod J. ROTTER, Budimpešta V, Honved n. 4.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da imam v moji prodajalnici

v ulici San Giovanni št. 8

o prilikli BOŽIČNIH PRAZNIKOV

veliko zalogo orehov, češpelj, cibib, rujavega sladkorja itd. itd.

Priporoča se udani

RUDOLF GODNIG.

:: Restavracija ::

Aurora:

Trst, ul. Carducci št. 13.

o prilikli bož. p. aznikov

— svira —

Internacionalni**orkester**

v soboto 25. in nedeljo 26. decembra Mattine od 10. zjutraj do 1. popol. in od 4. do 12. zv. - USTOP PROST. Svirajo se tudi slovenski podpouri in drugi izbrani lepi komadi.

Toči se štajersko pivo, Göss I. vrste. — Ivrstna kuhinja. Pristna in izbrana vina.

Na mnogobrojno udeležbo vabi udan Josip Domines, restavrat.

— Za „Božičnico“ so nadalje darovali: g. N. N. Josipinovič 10 K, g. Peter Mihelič 10 K, g. Gabrijel Gaspari 3 K, g. Josipina Perhašec 6 oblek, g. T. Treza Jacopig 1 K, g. B. leslav Ternovec 1 K. — Prav srčna hvala sem.

Za isto so darovali g. Anton Kalister K 10.

— Za veliki Ciril Metodov plešata poslala dr. M. Hael in Ljubiči Truden K 10. — Ta dva značka brani uprava.

— Možki podružnici družbe sv. Cirila in Maoda darujejo po 5 K gg. Ivan Maakoč, A. te Bogdanovič, Makso Antič, ukupno K 15. za čestitko k Novemu letu 1910. — Dejan hrani nača uprava.

— Za veliki Ciril-Metodov plešata združene slovenske mladine je doposal potom Jadranške banke gosp. Josip Stantič K 25. Vremenu nadzorniku iskrena hvala. Nadaljnje prispevke naj se izvoli poslati na Jadranško banko v Trstu ali gosp. Vladku Ternovec-u, ulica Fontana 4.

Za božičnico šked. podr. je daroval g. Josip Sancin-Koteli Čevljar 1 K, g. Silvestri 1 K in g. Ignacij Štoka 60 stot.

— Za isti namen je nabrala g-a Marija Sancin-Mom K 13'70. Darovali so: N. N. 3 K, družina Godina Brdon 3 K, g. Karel Fonda 2 K, g. A. Mrslak 1 K, g. Marija Sancin-Mom 1 K, Josip Sancin-Vako 1 K. P. 60 stot. so darovali: g-a Lucija Sancin-Nace, g. Josip Godina, g. Tereza Šuman, g-a Tereza Purš, g-a Antonija 30 stot.

Nabiralniki družbe sv. Cirila in Metoda v upravi tržaške moške podružnice so imeli od 25. nov. do 22. dec. 1909 slednje dobitke: Kavarna Comercio 16 01 K, kavarna Balkan 10'29 K, krčma pri Kosicu 6 K, g-a Blaček K 5'80, Krčma pri Babniku K 3, knjižarnice Gorenec K 3 krčma A. Stranja 246 K, krčma N. D. O. K 1'80, restavracija Balkan K 1'20, krčma pri Francu K 1'. Sklep K 50'56 stot. Srčna hvala lastnikom lokalov in blagodušnim darovalcem!

Vesti iz Goriške.

Goriški deželnih zbor. Deželnim slavarjem je imenovan cesar dr. Pajerja, a podglavarjem dr. Gregorčiča. Kakor smo omenili že včeraj, se odpre deželni zbor 27. t. m. Ob 11. uri zjutraj bo prva seja, na kateri se bo konstituiral deželni zbor ob navzočnosti namestnika kneza Hohenlohe. Ob 5. uri pop. bo druga seja, na kateri se bo razpravljalo o usajnjajnih predmetih, med katerimi o deželnem proračunu za leto 1910.

x Ponesrečil se je v tovarni mizarskega mojstra Dajlaka v Solkana 18-letni delavec Joži Vuga, ko je stavil pač na neko strojno vozilo. Prijevo ga je namreč za obliko in ga je parkrat okoli zavrtlo. Pri tem si je Vuga zlomil jedno noge, drugo ima pa pokrajen. Prenasi so ga v goriško bolnišnico.

Vesti iz Istre

Za občinske tajnike v Istri. Istrski deželni odbor je določil od 1. januarja 1910 na pr. 6 štipendijev po 600 kron za one, ki se majo posvetiti občinskemu tajništvu v Istri. Ob podprtosti teh štipendijev se bo ozrolo na potrebe občah narodnosti v deželi in to pod slednjimi pogoji:

1. Po dovršeni praksi v občinskem uradu, ki ga določuje deželni odbor, je oni, ki je dobil podporo dožan, da se v prihodnji sejni podvrate skušajo, ki bo odrejena naredbenim potom sporazumno med deželnim odborom in namestnikom. Moral bo eventuelno obiskovati enomesecni spopolnilni kurz, ki se bo obdržaval vsako leto pri deželnem odboru pred vsemi skupino.

2. Podpisani se mora z reverzom, ki ga mora v slučaju mlaodelstva podpisati oče ali varuh, zvezati, da povrne podporo deželnemu odboru, ako bi ne napravil skušanje s povoljnim vsebom ali, ako bi v slučaju, da se mi je ponudila prička, ne bi hotel vspredjeti službo v kaki istrski občini.

Prošlo za te štipendije treba vložiti na istrski deželni odbor do 10. januarja 1910.

Teh praktičnih kursov se morejo vdeležiti samo oni, ki so dopolnili 18. l-to svoje dobe, ki živijo vse državljanske pravice, so zdravga telesnega ustroja, neoporečnega moralnega vedenja, ter so poleg tega dovršili vsaj ničjo gimnazijo ali realko, ali pa, ki posedujejo temu primerno naobrazbo, ki jo treba dokazati s posebno skušajo pred deželnim odborom.

Razne vesti

Kako se hrani po zimi sadje? O božiču in o pustu se prodaja sadje često tudi štirikrat tako dragi, nego v jesen. Zato prinaša sadjarju obilec dobiček, če zna sadje shraniti za to čas. Da ostane sadje dolgo časa veže in ne gujite, hraniti je je v prostoru, ki ima kolikor možno vedno jednako topoto in sicer naj na bo ta prostor bolj gorak od 7°C, pa tudi ne bolj mrazel od 1°C pod nivo. Ako se prekoraca prva topota, se sadje prebito razkraja, torej ne trajta tako dolgo; v drugem slučaju pa bi sadje pozebno. Ta prostor naj bo nadalje teman in nekoliko vlažen. Da ne bo v njem prepipa, morajo se vrata in okna dobro zapirati, vendar pa ne sme biti v prostoru zaduhel zrak. Na bolj primerni so oni prostori, ki so na pol vzdolj v zemljo in so obrnjeni proti severju. Sadje je postavljati na lesene stelaže, kjer je morebitno gojilobo kaj najti in jo odstraniti. V

prostoru, kjer branimo sede, ne smemo braniti drugih stvari, izlasti ne takih, ki dajo. Sadje je prevlečeno namreč z vočeno plasti, ki ima to lastnost, da prav rado vleče na se tuje duhove. Naša navada, da branimo sadje v vetrovih podstrežih, kjer se topota vedno menjajo, je torej slabša, a ravno tako slab je tudi ona, da stavimo sadje v žito in drugačno zravo. Sadje tu veni in ni več za trgovino.

Montgolfierjeva srajca. Mnogo se bera sedaj o zrakoplovih. Prvi, kateri je izumil zrakoplov, je bil Josip Montgolfier. Leta 1782. je odpotoval po opravkih v Avignon. Neko jutro si je hotel ogreti svojo srajco, postavil jo je pred kaminom nad goreč papir, zatienil pri tem z eno roko vrat in rokava pri srajci, z drugo pa razširil od spredaj srajco. Čutil je kako vzdigne razgreti zrak srajco vedno navzgor. Začudil se je Montgolfier tej prikazoi, pripisoval v začetku električni tak vpliv, toda kmalu je prišel na pravi vzrok in čez nekaj časa je bil že napravljen prvi zrakoplov, s katerim se je vzdigel v zrak. — Kakor je spravil svoj čas kotel za čaj Stephenson do izuma lokomotive, tako je provzročila srajca nad ogromom Montgolfiera — do velike iznajdbe zrakoplova.

Za presajanje sadnih dreves je najugodnejši sedajni čas. Presajati pa se ne sme v mrzih dneh, kadar je led ali dež, ali pa vlažna zemlja.

Valo Brátina.

Božična meditacija.

Božič. — Deklica v beli obleki. — Käthe.

Kamerkoli se osram, same božične misli.... Katerikoli časopis sem odpril zadaje dni, povod so se svetili prijazno smehl, ači či naslov, ki so me spominjali božiča.

Bogove kraljevi modrosti bi se bil lahko naučil, da sem prečital vse te božične zgodbe in povesti lepo površi, kakor so mi pač prišle pod roko; tako si mislim sedaj, ko bo vsega že kmalu konec; toda prej, ko je bila pričika, ko je ležalo še vse križem po mizah, orej sem bil čisto drugih misli. In tako je prišlo, da nisem prečital niti ene teh lepih zgodeb.

Nisem moral, da bi se vzbudila v meni iznova tista jokava, brezplodna in brezkoristna sentimentalnost, ki me je spremilja včasih na vseh čudežnih potih in ki me obhaja še danes ob gotovih prilikah, kadar se demšlam kakšega lepega, ali nelepega trenotka iz prejšnjih dneje....

Tako se mi je zgodilo vzdajnič, ko sem listal po časopisih in sem naletel na besedo božič... Na enkrat je postal nekaj pred mojimi očmi in kakor bi trenil sem se zlostil ces posmrtočen ob sentimentalnih mislih. Hitro sem dvignil čašo in popil iz nje vso vodo in sem zapičil pogled v kroglice, ki so se tako lepo valile po biljardu. Potem sem se skušal zamisliti v igro; toda, bolj ko sem se trudil, slabše je bilo; in komaj, da bi se človek obrnil, so že vstajale iz zelenega sukna podobe, druga za drugo vesele in žalostne. In sam bog je kaj me je bilo smotilo, da sem vzel papir in napisal tako žalostne reči v božičnem času? — Tako-le se še spominjam....

Božič.

O, beseda božič, kaj pojmuje duša v tebi?... Kska tajnost je skrita v tvojem zvoku? Kako čustvo, kako koprnenje se poraja iz globin... Kam vzplavajo misli — kam zadrže v neumljivem strahu tajanstvenega pričakovanja? V katero deželo si zaželi srce?....

Kdo, kdo bi znal povedati...

Nikjer ga ni onega kraja, nikjer one dežele, nikjer one lepote, ki jo sluši duša, po kateri zakoprnova srce v svoji naivni razkošnosti....

O, beseda božič, kaj pojmi, kaj sluši duša v tebi, da vzdrihava v bolestni sladkosti ob misli na te?

Deklica v beli obleki.

Daleč, daleč v tujini sem bil takrat. Jaz in moj prijatelj.

Iskal sem srečo. Tudi oziroma je iskal;

Dremoten mrok je prepregel zmrzle hiše v svoje tajanstvene draperije... Naletaval je sneg. Hladno je bilo. — — — Ludje so hiteli križem po razvretljenih ulicah; vsak tezno zavit v svojo toplo haljo. Hiteli so z radostjo na obrazu; vsak na svoj dom, med svojo družino, — zakaj božični večer je bil....

Tudi jaz sem bil šel na ulico z Josèm, mojim prijateljem. Ni me držalo doma.

Tavala sva skozi ulice in gledala razpoloženje ljudi...

Božič je danes, je dejal Josè, božični sveti večer! Ali ga čutiš?

Zganilo se je v meni. Zaseklelo me je, kakor, da se je odprla napolzacetljena rana. Vstačil je v duši tisto rožnato poželjeno po tih nekaljeni sreči...

„Ne izgovarjaj več te besede, prijatelj! Dovoli je neizpoljenih želja, dovolj trpljenja.“

Molčal je, in sva dalje: iz ulice v ulico.

Ko sva bila že zunaj mete, skoro na samoti je zašumelo za nama... Preko poti, mimo neju je živila deklica v beli obleki in izginila skozi vrt v vilu...

Pomislil sem... Duša je jeknila bolestno:

„Božič, ti deklica bela!“

Točna in solidna posrežba.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedicij, podjetje Rudolf Exner, Trst

VIA DELLA STAZIONE štev. 17

Filialke: v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU

Prevažanje pohištva na vse kraje tudi in inoxemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse svetovne proge.

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v skladu z lastna za to pripravljena suha skladista.

EDINI TRŽAŠKI ZAVOD ZA ČISCENJE IN SHRANJEVANJE PREPROG „VACUM CLEANER“.

Točna in solidna posrežba.

PANIFICIO

renomirana tvornica za pečenje izvrstnega čajnega in dezertnega kruha.

Pravi hišni --- gospodar

je naša brezplačna knjiga, ki jo ponujamo vsem bolehnim ljudem. Iz te knjige bo doberi tolazbo in blagor mnogi, ki so smatrali do sedaj svoje bolezni kot neozdravljene, ker so na krvih potih iskali svoje zdravje. — Elektrika pa, posebno galvanični trajni tok je najuspešnejše sredstvo proti splošni slabosti, ravnatelj, nemravnemu, nevražljivemu, nervozno motenju prebavljanju, nespečnosti vsakovrstne slabosti in ženske bolezni.

Opisali smo to metodo v tako interesantni brošuri, katero pošljemo vsakomur

brezplačno in poštn. prosto

v zaprtem kuvertu in brez vsake obveznosti.

Še nikdar se ni nudila v Avstro-Ogrski tako knjiga zaston!

Elektro-terapevtična ordinacija

Dunaj I., Schwanngasse št. I polnad. odd. 83.

Coupon za brezplačno knjigo.
Sl. 25/12/09.
Elektro-terapevtična ordinacija
Dunaj I. Schwanngasse št. I mezzanin odd. 83.
Prosim, pošljite mi knjigo: „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ v zaprtem kuvertu brezplačno in poštno prosto.

Ime: _____

Naslov: _____

Emporij! „ALLA MODA TRIESTINA“

Trst - ulica Farneto štev. 4.

Včeraj 1. decembra 1909 odprla se je NOVA "PRODAJALNICA

magazinarnega blaga

ter blaga vsake vrste, konfekcjoniranega, kakor tudi drobnarje. Lastna izdelovalnica. Krojačnica za ženske izdelke.

Veliko iznenadenje!

!! Cela oprema za neveste zaston!!

Se priporoča tvrdka BORSATTI & Co

barv, trakov itd. itd.

Delo se izvrši točno in solidno.

Humbert Hanak

Trst, Via Benedetto Marcello št. 2 prtl.

vogal ulice Tigor

izdelovalatelj biljardov

prej uslužbenec svetovnoznanje tvrdke Seifert & sinovi na Dunaju.

Sprejema po najzmernejših cenah vsako-vrstne poprave biljardov, palic in igral

Bežal sem dalej — sam... Dalja iz mesta po samotni poti... Iz samotne tmine sem se ozišel: okna vile so bila razsvetljena in zdele se mi je, da vidim v sobi deklico v beli obleki... In bežal sem dalej a sake edim neri zanimalivim čustvom po poti... po poti —

Käthe.

Käthe, bolest moje duše, ti bram mojih tih misilj, kako se ti godi? Kaj delaš, — kaj misiliš v tej minuti?... Tako prahuem vselej, kadar se spomini Tebe, ki si vstala pred menoj kakor bajka — v enih žalostnih dneh brez želja in brez volje....

Käthe, ti zgodba mojega samozatajevanja, kako se ti godi? Tako mislim vselej, kadar se prebujam ponoči iz nemirnega spanja in me pogledujejo tvoje ljubke, vprašuječe oče iz teme... In tedaj se domisjam tudi tistega časa, tistih lepih, srčanocasrečnih ur, ki sem jih preživel v tvojih bližini... tistih ur, ko sem posedal v mraku na divanu in poslušal Beethovenove sonate, ki si jih igrala T....

O, kako, lepe so bile tiste ure! Kako raij se ti zahvalim Käthe, kako naj se iskren hvalnega — Tebi, simbolu mejega hrepenuša?...

O, ti bajka iz mojih nešrečnih dni, sedaj, ko se bliža božični čas, se spominjam onega trenotka, ko si odprla vrata, da sem pogledal v tvojo dušo... O, Käthe, koliko blaženosti in sladkor sem vžil v tistem trenotku, a vedel sem, da je samo žarek v temni noči, ki ga zakrijejo oblaki....

O, Käthe, ti bela roža mojih mračnih ur, kaj bi dal, da mi posije še enkrat svetlo luč moje radosti, ki je lila z mehko topločno na življenje one dni, ko sem zrl v pomladno evetje tvojega obraza... O, kai bi dal!...

Toda dnevi menevajo... Ura za tro poteka in beži v večno praznino ne ozira se na naše hrepenuša... In tako pride morda tudi tista ura, ki pokolje vse goreče kopnenje in obledelo upravne v mrizo grobičke pozabnosti... Ta tako poteče mladost, hrepenuša polna — premagana od strib, neizpolnjenih nad...

BRZOJAVNE VESTI.**Povodnji na Goriškem.**

GRADIŠKA 24. Namestnik princ Hoherlohe si je danes predpredlagal ogledal podprt most čez Sočo. Provizorični most zgradijo pionirji, čim ponha povodenj.

Bolgarski car na Dunaju.

DUNAJ 24. Bolgarski car Ferdinand je včeraj zjutraj došpel semkni iz Mersa. Popoldne je car posetił grfa Aehrenthalia in je zrečen odpotoval v Sofijo.

Lukacseva pogajanja.

BUDIMPEŠTA 24. (Ogr. biro). Jutri prično meritorna posvetovanja med določenimi ministerstvimi predsednikom Lukacsem in onimi politiki, s katerimi se ima Lukacs pogajati po nalogu Nj. Veličanstva. Določeni ministerstvi predsednik se bo najprej pogajal z Just hom, ki pride v to avro v soboto popoldne s svojega posestva v Budimpešto.

Cesar v Wallsee.

DUNAJ 24. Cesar se je danes zjutraj s posebnim dvornim vlakom odpeljal v Wallsee, kjer preživi božične praznike pri nadvojvodji Frau Salvatorju in njegovi rodbini.

Listnica uredništva.

Dopisniku, — ki se pritožuje pri nekem u tramvajskemu sprevidniku, naznamo, da znotrim dopisov ne moremo objavljati.

Lotristu. — Zobtevane številke lahko poizveste v menjalnicah Jadranke, Ljubljanske kreditive ali Živnostenske banke.

Koledar za kmetovalca 1910 je ravnokar izšel. Knjižca, ki je reso pripravna za žep, je verjena v močno pistno, ima poleg zapiskov prav poučne kratke članke o vseh stroških kmetijstva, karor iz živinoreje, živinozdravstva, pridelovanja kreme, sadjarstva, gnezdarstva, postavljajstva itd., sploh o vsem, kar kmetovalcu vedno rabi.

Kmetijstvo vedno bolj napreduje, zato je tudi kmetovalcu potrebno več pouka, ni mu pa edino mogoče prebirati dolgih spiskov in knjig. V „Koledaru za kmetovalca“ bo našel vedno vse potrebno in mu bo isti dober in zanesljiv vodnik. Nobeden kmetovalec naj ne zmodi prilik si ta izvrsti koledar naročiti. Koledar je pisen od prvih slovenskih večakov in se je med našimi kmetovalci zelo udomačil in prilubi. Urejuje ga deželnki zadornik za živinorejo in molekrtor J. Legvart v Ljubljani. — Dobri se pri založništvu Iv. Benda v Ljubljani in vseh knjigarnah. Več v glasbo.

Posebne antisepsične lastnosti prve prakse domačega mazila iz lekarne B. Fragnerja v Pragi pospešujejo zaravne vaskovratne ran. To mazilo je posebno priznočeno za pokritje ran, katere se na ta način obnavlja vsake nočnega. Dobira se v vseh tukih lekarnah.

Anatomski muzej gosp. Traberja iz Mokrovga, ki se je pred nekaj tedni etabliral na zemljišču Coronca, je z bog zanimivosti izloženih objektov vedno mnogostvarno obiskan. Izredni znanstveni preparati se edlikajo redko načinostjo in vsaki obiskovalcu za пуlica zadovoljiva razstava. Ob teh praznikih se vrši nepretržno z znanstveno-anatomično predavanja od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer.

PIKNIK.

Resnična dogodba iz polpreteklega časa. Ob desetletnici obstaja pokloni Prvi kranjski tovarni testenin v Ilirske Bistrici Cerar — Danilo član deželnega gledališča v Ljubljani.

Se zbralo je nekdaj slovanskih igralcev šestero število iz narodov vseh; Srb, Rus, Ceh, Poljak ter Hrvat in Slovence, enakopremožnih v posvetnih stvareh.

Napravili radi bi skupno večerjo, a novec premalo mošački drže. Ker sami problema rešiti ne znajo, prikličejo v zbornico svoje žene.

Pa stavijo jim prekočljivo vprašanje, da skušijo njih gospodinjski talent: Katera za sveto, ki je v razpolago napravi večerjo za celi konvent?

Kot prva oglasi „Etelka“¹⁾ se mala, ki vloge že tudi v gledišču igra, in pravi, da „žuvež“²⁾ ni draga jedilo, ter da ga okusno pripraviti zna.

„Kod nas piletina“³⁾ je najjeftinija,⁴⁾ to mati najmlajša po letih trdi; a čepljeve emoke gospa od Moldave, postavlja kot višek najboljših jedi.

A konečno pa se oglasi Slovenka, ki je poslušala razgovor molče. Vse vtihne, ko ona povzame besedo, in vse radovedno v govornico zre.

„Obilo predlagale sestre ste drage, okusni, redilnih in tečnih jedi, a zdri se mi, da ne poznate še one, ki vse te po svojstvih zelo prekosi.

V Ilirske Bistrici, v Notranjski naši moderna tovarna več let že stoji, a nje testenina pa kot „Pekatete“, povsod kot najboljši izdelek slov.⁵⁾

In vzel možje svoje svinčnike v roke, pa so kalkulirali na vse strani in konečno prišli so do rezultata, da res ni od zadnjih cenejši jedi.

Poldrug kilogram teh, deset paradižnic, za groš parmezana in nekaj masti: gospa pa večerjo so skuhale tako, da bili so kar iznenadeni vse.

A še je ostalo drobiž za pivo, za pet cigaret in britaniki dve... So pilj so jeli, in bili veseli, in pa „Pekatete“ hvalili nad vse.

^{1) imen Srbkinje. ^{2) srbska jed. ^{3) piščanci. ^{4) najcenejša.}}}}

MALI OGLASI :
se računa po 8 stot. besedo; masno tiskano besedo se računa enkrat več. Majmanja pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Slovenci in Mestjani! Dolžnost je poslužitele le v slovenski brvici v ulici Sette Fontane 13, za kar se Vam toplo priporoča udani Anton Novak — Svojim k svojim!

Hrvatski vrtnar z dolgoletno praks z dobrimi spričevali išče takoj službo v Trstu, ali zunaj Trsta. Pojasnila daje Inseratni oddelek Edinosti.

Maslo, polards, kapune, zajce iz Stajerskih hribov. — Ivan Suban, ulica Caserma Stev. 13.

Gostilniško opravo (mize, stolice itd.) se išče. Poprasti v upravi Edinosti.

Restavracija staro, dobridoča — v Ljubljani, se izvežbanemu gostilničarju odda v najem. — Prijazne ponudbe se prosi na Poštni predal 3 Ljubljana.

O priliki praznikov točim vino istrsko z družine po 64 stotink; od 10 litrov naprej po 56 stotink. Fran Boles, Via di Roiano Stev. 2.

Pozor Slovenci! V gostilni ulica Belvedere želežni vrste, vredne Stev. 37, prodajajo se izvrstna vippavsko vina belo in črno po zmerni ceni. Priporočujeta se s spoštovanjem Ivan Rustja in Vekoslav Rebek.

Vinorejci! Trte cepljenke I. vrste, raznih žlahtnih vrst, na raznih podlogah, strogo sortiranih, po nizkih cenah, enako tudi bilje se dobijo edino pri trdki Forčič it. dr. v Komnu.

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero nuovo 7 ma pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slavn. občinstvu za obilen obisk H. Kosič.

Zaloga krompirja, zelja, česna, čebule in sladke repe, August Zolič, Trst, ulica del Olmo Stev. 12.

Hrvat absoluiran pravnik, več slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, daktilograf, izborni delavec, išče primerne službe za jutro. Ponudbe je poslati upravništvu „Edinosti“.

Kedor hoče za novo leto slike imeti, naj se pusti takoj fotografirati pri Attonu Jerkiću, Trst — Poste 10 — Gorica — Gospodska ulica 7. — Cene primerne krasnemu izdelku zmerne.

Josip Stolfa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere Stev. 8, izvrikuje vaskovrsta mizarška dela.

Skladišče vipavskoga vina se odpre 21. t. m. v ulici Paduina št. 8. — Slavnemu občinstvu, posebno gostilničarjem se priporoča za mnogobrojni obisk.

Duje Ivanišević zlatar in draguljar, Trst ulica sv. Sebastiana št. 6 Prodaja zlatih in srebrnih ur, verižic, prstanov, uhanov in ovratnic za ženske. LASTNA DELAVNICA. Sprejema popravila. Kupuje in zamenjuje staro rob. Cene zmerne.

Lepega mizarca za pleme priporoča F. Kante pri av. M. Magd. zgor. št. 172. (2257

Vinarska in gospodar zadruga

v Dornbergu pri Gorici — imena na mnogo tisoč hektolitrov najzornejšega vina — med tem tudi sladkega šla la „prosek“. — Na zahtevo se služi z uzorki.

Gostilničar Kulot „Pri treh prijateljih“ v Gorici, ulica Caserma št. 11, se priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 1322

Mlad pes dober čuvan, jako lepa živaj, se ne eno leto star, se proda. — Naslov pove Inseratni oddelek Edinosti.

Kdor hoče za praznike pili kozarc dobrega vipsavskoga vina, obrne naj se v vinotič, ulica Belvedere, bivša gostilna „Pepi Moro“, kjer se toči vino lastnega pridelka. — Lastnik Andrej Ježič, iz Šmarja.

Trgovski pomočnik 18 let star, več slovenskega in italijanskega jezika, išče službo v kaki trgovini Trsta. Naslov Inseratni odd. Edinosti.

Ena soba se takoj odda v Rojanu štov. 411, II. nad., nova hiša.

Proda se hiša in zemljišče v Kjadinu radi družinskih razmer. — Naslov pove Inseratni odd. Edinosti.

Hiša z zemljiščem se proda pri sv. Mar. Magd. spodnji (Kolonovec) Jurij Vekjet hit. 310.

+

Potrtim srcem naznjamamo, da je včeraj v 71. letu svoje dobe previden svetotajstvi za umirajoče po kratki in mučni bolezni umrl

Anton Kovačič ces. kralj. javni stražnik v pokolu

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil jutri ob 3.30 popoldne v Svetem pri Komnu.

SVETO-TRST-GORICA, dne 24. decembra 1909.

Zalujoči otroci.

Franc Dekleva postnik in blvši trgovec v Slavini

danec ob 4. uri popoldne po mučni bolezni previden s svetotajstvi za umirajoče v 67. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki predragega pokojnika se bodo dne 25. t. m. ob 4. uri popoldne blagoslovili v župni cerkvi v Slavini in od tam prenesli na pokopališče, kjer se bodo v rodbinskih grobcih k večnemu počiku položili.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v župnih cerkvah v Slavini in Vremah. Predragega pokojnika priporočamo v blvsg spomin in molitev.

V SLAVINI, dne 23. decembra 1909.

Terezija Markon — Gostilno „Alla Ghiacciaia“

Trst, Piazza S. Caterina številka 2. Prostor je popolnoma na novo opremljen. Abolirana je postrežba natakaric. Točijo se izvrstna dalmatinška, furlanska, istrška in vippavsko vina ter r. vrste pivo. Posebna pažnja se obrača kuhinji. Jodi so zaboljene z naravnim maslom iz Kanala (pri Gorici).

Sprejme se naročnine kosi. — CENE ZMERNE. — POSTREŽBA TOČNA.

Govori se slovensko.

POZOR! Nova slovenska manufakturna turna trgovina v GORICI

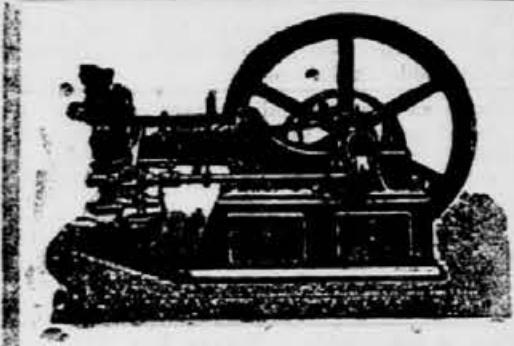
Ivančič in Kurinčič

nadškofija ulica št. 5 (nasproti škofije) v Gorici priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi VELIKO ZALOGO v to stroko spadajočega raznovrstn. blaga po najnižjih cenah. — CENE STALNE.

Vzorci se na želje, proti vrnitvi pošiljajo poštne proste vsakemu na dom.

+

Hrvat.-sloven. papirnica Stjepana Turina, Trst

Ingen. Bednarz Ferruccio

TRST

Tehnični zavod - Ulica San Lazzaro št. 16

Motori na plin, benzin, nafto in petrolin.

Centralni toplovedi.

V dobro znani pekarni

Ulica Solitario št. 25.

(vogal trga mestne bolnišnice) dobi se večkrat na dan vsake vrste svežega kruha, raznih vsakovrstnih sladič in bogato zaloge likerjev.

Dostalja se kruh tudi na dom.

Za obilen obisk se priporoča udani

August Purkart

Ni treba več užigalic!

En sam pritisk provroča ogorj

Imperator

Zepni užigalec in ob enem elegantski, najnejše niklovana, jednostarna, a vrla praktična, steklitska, za prizgati z eno roko, absolutno varna, trajala mnogo let. Cena 1 komad K 3/-, 3 komad K 8/2, 6 komadov K 15. Poleg vsakega komada nata. den opis. Postila se proti naprej poslanji dodaten sveti franko, ali priporočen (35 vinarjev več).

Exportheus Königsberg 607 Ogrska

FILIP IVANISEVIĆ

Zaloga dalmatinskega vina

Lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1405)

Interi prodaja na malo in veliko. — Nadaljeva priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Ai fratelli dalmati“, ulica Tadešče št. 8. v katerih toči svoja vina I. vrste.

Ivan Godina

stavbni klepar

TRST - ulica Scussa št. 3 - TRST

Izvršuje vsakovrstna v to stroku spadajoča dela: :: kakor n. pr. stavba, pomorska in obrtna. :: Poprave iz bandona, cinka, medena, bakra itd.

se izvršujejo točno in solidno.

KOPELJI IN SESALKE PO NAROČILU. — Prodaja kuhinjskih in kmetijskih potrebščin i. t. d.

vse to po najnižjih cenah.

DANIELE PILLIN

TRST - ulica Acquedotto 94
TELEFON 241

Velika zaloga gašenega in živega apna.

Tovarna cementnih plošč in zaloga oglja za peči.

Caro & Jellinek

Družba z omejenim poroštvo Internacionalo prevažanje in seltva na vse kraje s posebnimi zaprtimi vozovi.

Caro & Jellinek

Telef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst.

Sedež na Dunaju, v Budimpešti in v Lvovu.

Hermangild Trocca

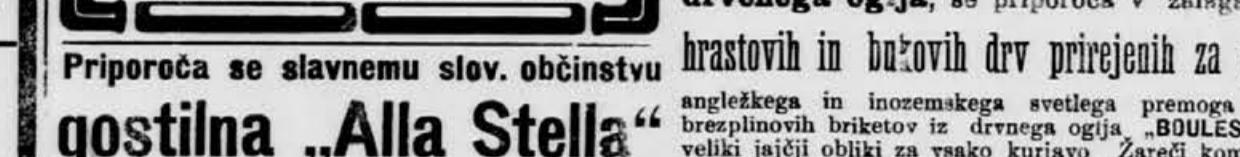
Barriera vecchia štev. 8

ima veliko zaloge

artvaških predmetov

VENCI

od porcelana in biserov vezanih z mešano žico, od umetnih cvetje s trakovi in napis.

Silke na percelastih ploščah za spomenike
Najnižje konkurenčne cene.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo dobroznamo gostilno

„AI DUE RASPI“

ulica dell'Istituto št. 2

kjer toči najbolje vijavsko in črno istrsko vino. Ivrsna domača kuhinja. Postrežba točna. — Cene zmerne. Za obilen obisk se priporoča udani

Fran Kočič.

Albert Faber

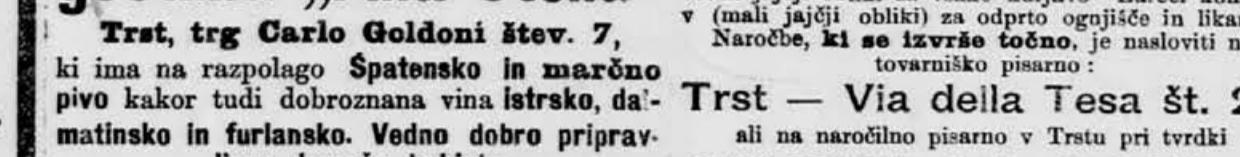
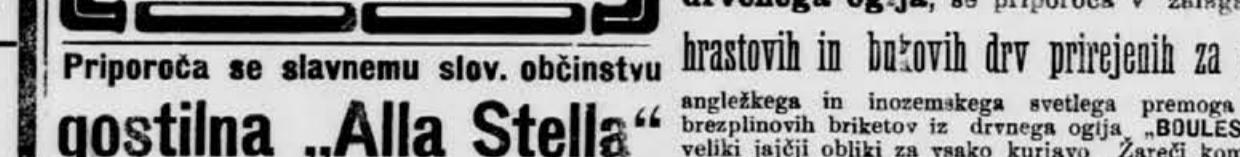
Zaloga gozdnih proizvodov in kuriva, tovarna za brezplinove brikete iz drvenega oglja, se priporoča v zaloganje

hrastovih in bukovih drv prirejenih za peč

angležkega in inozemskega svetlega premoga — brezplinovih briketov iz drvenega oglja „BOULES“ v veliki jajčji obliki za vsako kurjavo. Žareči komadi v (mali jajčji obliki) za odprt ognjišče in likanje. Naročbe, ki se izvrše točno, je nasloviti na tovarniško pisarno:

Trst — Via della Tesa št. 22 ali na naročilno pisarno v Trstu pri tvrdki

GIOV. ANGELI ul. Vinc. Bellini št. 1. (nasproti cerkvi novega Sv. Antona.)

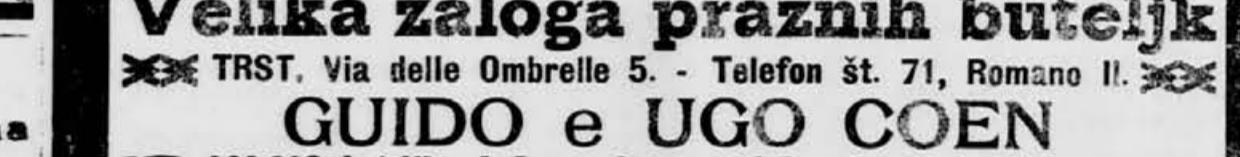
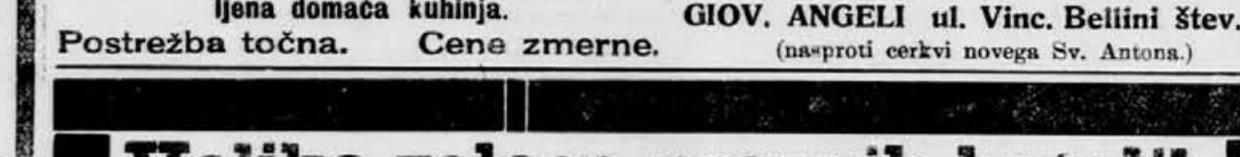
C. Olivo, Trst

ulica Geppa 16, I. nadstr.

Glasovirji in Pianini — Orkestroni zadnjih novosti

Prodaja — Menjava — Posojuje.

Uglasjanja in popravljanja. — Cene zmerne.

Velika zaloga praznih buteljk
TRST. Via delle Ombrelle 5. — Telefon št. 71, Romano II.

GUIDO e UGO COEN

100.000 buteljk od Šampanja za rešošk. Prodaja in kupujejo se buteljke vsake vrste za rešošk, Šampanje, bordeaux, resko vino, konjak itd. — Velika zaloga buteljk od pol litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla oblete. Prevzamejo se dopošljajte na deželo. Kupuje razbito steklo vsake vrste.

Prilika za Božič in Novo leto!

Prilika za Božič in novo leto!

Interesantno naznanilo!

V dobroznameni prodajnici izgotavljenih oblek v Trstu, ulica Arcata št. 1, bo ob prilici praznikov na raspolag: VELIKA IZBERA oblek, paletot, ulster, jop, hlač iz bombaževine in volne, oblek za dečke in otroke

po cenah, da se ni bati konkurence.

Velika izbera konfekcijskega blaga za obleke po meri.

Viktor Piscur

ulica Arcata 1. blizu gostilne All'Antico Ussaro.

ZA ZIMO
priporoča tvrdka

Bohinec & Co.

TRST

ul. delle Torri 2 — ul. S. Lazzaro 17

(za cerkvio sv. Antona novega)

svojo bogato zalogo

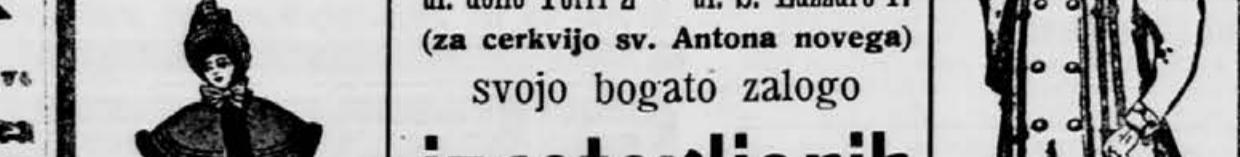
izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter mične novosti v konfekciji

ZA DAME IN DEKLICE.

Obleke po meri

Solidna postrežba. — Znano nizke cene.

ZA ZIMO
Bohinec & Co.

ul. delle Torri 2 — ul. S. Lazzaro 17
(za cerkvio sv. Antona novega)

svojo bogato zalogo

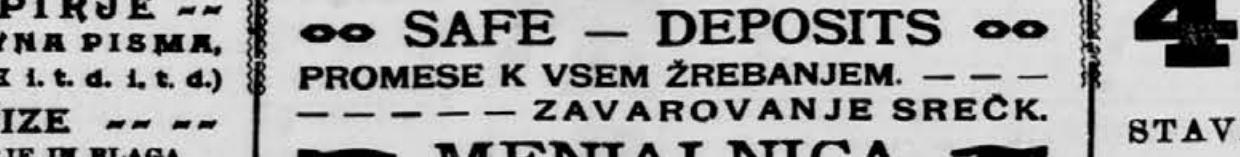
izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter mične novosti v konfekciji

ZA DAME IN DEKLICE.

Obleke po meri

Solidna postrežba. — Znano nizke cene.

ZA ZIMO
Bohinec & Co.

ul. delle Torri 2 — ul. S. Lazzaro 17
(za cerkvio sv. Antona novega)

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter mične novosti v konfekciji

ZA DAME IN DEKLICE.

Obleke po meri

Solidna postrežba. — Znano nizke cene.

ZA ZIMO
Bohinec & Co.

ul. delle Torri 2 — ul. S. Lazzaro 17
(za cerkvio sv. Antona novega)

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter mične novosti v konfekciji

ZA DAME IN DEKLICE.

Obleke po meri

Solidna postrežba. — Znano nizke cene.

ZA ZIMO
Bohinec & Co.

ul. delle Torri 2 — ul. S. Lazzaro 17
(za cerkvio sv. Antona novega)

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter mične novosti v konfekciji

ZA DAME IN DEKLICE.

Obleke po meri

Solidna postrežba. — Znano nizke cene.

ZA ZIMO
Bohinec & Co.

ul. delle Torri 2 — ul. S. Lazzaro 17
(za cerkvio sv. Antona novega)

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter mične novosti v konfekciji

ZA DAME IN DEKLICE.

Obleke po meri

Solidna postrežba. — Znano nizke cene.

ZA ZIMO
Bohinec & Co.

ul. delle Torri 2 — ul. S. Lazzaro 17
(za cerkvio sv. Antona novega)

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter mične novosti v konfekciji</div